

ΕΚΘΕΣΗ

Κοινή Αρχή Ελέγχου Σένγκεν

Έκθεση δραστηριοτήτων – Δεκέμβριος 2005 – Δεκέμβριος 2008

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Προλεγόμενα	3
1. Εισαγωγή	5
2. Νέες εξελίξεις: SIS II	7
2.1. Η μετάβαση από το SIS I+ στο SIS II.....	9
2.2. Διεύρυνση του χώρου Σένγκεν	10
3. Εποπτεία	14
3.1. Έλεγχος κατά το άρθρο 99	14
3.2. Έρευνα κατά το άρθρο 111	16
3.3. Συνέχεια που δίνεται στην επιθεώρηση του άρθρου 96.....	20
4. Γνωμοδοτήσεις της Κοινής Αρχής Ελέγχου.....	24
4.1. Ερμηνεία του άρθρου 111 της Σύμβασης του Σένγκεν	24
4.2. Γνωμοδοτήσεις σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 102A ((SCHAC 2501/07)/ SCHAC 2504/08	27
4.3. Γνωμοδότηση όσον αφορά την υλοποίηση διακομιστή ταχυδρομείου που να διαβιβάζει μηνύματα SIRENE σε κεντρικό σημείο στους χώρους του C.SIS (SCHAC 2502/07)	29
4.4. Γνωμοδότηση σχετικά με το σχέδιο εκτελεστικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένου του εγχειριδίου SIRENE για το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SCHAC 2503/07).....	31
4.5. Γνωμοδότηση σχετικά με τις αρχές που διέπουν τη συνεργασία μεταξύ εθνικών αρχών ελέγχου βάσει της Συμβάσεως του Σένγκεν.....	33
4.6. 1.5.5. Γνωμοδότηση σχετικά με το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και τους βίαιους ταραχοποιούς 8/10	35
5. Δικαιώματα των προσώπων τα οποία αφορούν τα δεδομένα	38
6. Μέλλον της κοινής εποπτείας.....	40
7. Μέλη της Κοινής Αρχής Ελέγχου Σένγκεν	42
8. Παρατηρητές της Κοινής Αρχής Ελέγχου Σένγκεν	44

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ

Η δημιουργία στην Ευρώπη ενός χώρου χωρίς σύνορα που αποτελεί ο χώρος Σένγκεν μπορεί να θεωρηθεί μείζον επίτευγμα. Η ασφάλεια και ο σεβασμός της ιδιωτικής ζωής και των δικαιωμάτων των προσώπων, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, αποτελούν θέματα που αφορούν άμεσα όλους όσους βρίσκονται στο χώρο αυτόν.

Όλες οι εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων που συμμετέχουν στην Κοινή Αρχή Ελέγχου Σένγκεν έχουν διατρανώσει τη βούλησή τους να προστατεύσουν την ιδιωτική σφαίρα του ατόμου έναντι του τεράστιου όγκου προσωπικών δεδομένων που αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας στο πλαίσιο του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν.

Κατά την τελευταία τριετία (Δεκέμβριος 2005 - Δεκέμβριος 2008), οι εργασίες μας επικεντρώθηκαν στην ορθή ερμηνεία της Σύμβασης Σένγκεν και στην αξιολόγηση της εναρμονισμένης και ορθής εφαρμογής του νομικού πλαισίου εκ μέρους των κρατών Σένγκεν.

Τα κράτη Σένγκεν, εμπνεόμενα από τον κοινό σκοπό της παροχής στους πολίτες υψηλού επιπέδου ασφάλειας, μέσω ειδικών συνοριακών και άλλων ελέγχων στο χώρο Σένγκεν, ανέπτυξαν επίσης διάφορες νέες πολιτικές στον τομέα του μεταναστευτικού ελέγχου και της καταπολέμησης σοβαρών εγκλημάτων. Αυτές οι νέες εξελίξεις οδήγησαν τις εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων στη βελτίωση της μεταξύ τους συνεργασίας και στην καθιέρωση κριτηρίων αξιολόγησης των βέλτιστων πρακτικών. Η Κοινή Αρχή Ελέγχου εξέφρασε την ανησυχία της όσον αφορά ορισμένες από τις νέες αυτές εξελίξεις.

Είμαστε τώρα αντιμέτωποι με τις ακόλουθες δύο μείζονες προκλήσεις: τη διεύρυνση του χώρου Σένγκεν, γεγονός που επιτείνει την ανάγκη μεγαλύτερης εναρμόνισης μεταξύ όλων των κρατών Σένγκεν και την ανάπτυξη του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II), στην οποία περιλαμβάνεται η πολύπλοκη διαδικασία μετάβασης από το σημερινό στο νέο σύστημα.

Στην παρούσα έκθεση παρουσιάζεται επίσης το έργο που επιτέλεσαν όλες οι εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων, καθώς και η εξαιρετική συμβολή της γραμματείας για την προώθηση μιας μεγαλύτερης εναρμόνισης και συναντίληψης μεταξύ των μελών.

Η ανταπόκριση σε όλες τις εξελίξεις στους τομείς της καταπολέμησης της εγκληματικότητας και της παράνομης μετανάστευσης, της προαγωγής ενός ευρωπαϊκού χώρου δικαιοσύνης, της βελτίωσης του επιπέδου ασφάλειας όλων των προσώπων μέσω του εντοπισμού τρομοκρατικών απειλών και σοβαρών εγκλημάτων και για την επίτευξη κατάλληλης ισορροπίας μεταξύ της ασφάλειας και της ιδιωτικής ζωής, παραμένει για μας η μεγαλύτερη πρόκληση.

Georges de LA LOYÈRE

Πρόεδρος της Κοινής Αρχής Ελέγχου Σένγκεν

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης δικαιούνται να ταξιδεύουν ελεύθερα από τη μια χώρα στην άλλη. Το δικαίωμα αυτό, το οποίο κατοχυρώνεται από γενέσεως της ΕΕ, έγινε πραγματικότητα χάρη στην προβλεπόμενη από τη Συμφωνία του Σένγκεν κατάργηση των εσωτερικών συνόρων στην ΕΕ, η οποία εξασφάλισε στους πολίτες της ΕΕ ευρύτερη ελευθερία κυκλοφορίας. Ήταν φανερό η ανάγκη να εξευρεθεί κατάλληλο αντιστάθμισμα προς την κατάργηση των εσωτερικών συνόρων, προκειμένου η ΕΕ να παραμείνει ένας χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Η κατάργηση της μιας διασφάλισης είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία μιας άλλης - του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν - για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με στόχο τη διατήρηση στο έδαφος των κρατών Σένγκεν της δημόσιας τάξης και ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένης της εθνικής ασφάλειας καθώς και για την εφαρμογή των διατάξεων της Σύμβασης περί κυκλοφορίας των προσώπων στο έδαφός τους, μέσω της ανταλλαγής των πληροφοριών του συστήματος αυτού. Δικαίως μπορεί να λεχθεί ότι το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν αποτέλεσε τον πρόδρομο όλων των σημερινών και μελλοντικών συστημάτων πληροφοριών ευρείας κλίμακας της ΕΕ, δημιουργώντας ένα δίκτυο εποπτείας δεδομένων στην ΕΕ. Εν προκειμένω, τα προβλεπόμενα δυνάμει της Συνθήκης του Ρόμης συστήματα αποτελούν το πλέον πρόσφατο παράδειγμα, εφόσον αντανάκλουν σε μεγάλο βαθμό την αρχιτεκτονική και τις λειτουργίες του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν, αν και εστιάζονται καταρχήν στους πολίτες της ΕΕ. Πρόσφατα, θεσπίστηκαν πολλά μέτρα προς διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών χωρίς την απαιτούμενη αξιολόγηση των υφιστάμενων συστημάτων και του πιθανού αντικτύπου στην προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων, συμπεριλαμβανομένων του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή και του δικαιώματος προστασίας των δεδομένων καθώς και της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων και της αρχής της αμεροληψίας.

Η Σύμβαση του Σένγκεν θέσπισε την Κοινή Αρχή Ελέγχου, έναν ανεξάρτητο φορέα με αποστολή να ελέγχει το κεντρικό τμήμα του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν, να εξετάζει τυχόν δυσκολίες εφαρμογής ή ερμηνείας κατά τη λειτουργία του συστήματος και να εξασφαλίζει τη συμμόρφωση του συστήματος με τις σχετικές διατάξεις περί προστασίας δεδομένων.

Η παρούσα όγδοη έκθεση δραστηριότητας της Κοινής Αρχής Ελέγχου αποτελεί επισκόπηση των καθηκόντων και της συμμετοχής της στην ανάπτυξη του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II) καθώς και του ρόλου της Κοινής Αρχής Ελέγχου στη διαδικασία διεύρυνσης και των αντίστοιχων πρωτοβουλιών για ανάληψη κοινών δραστηριοτήτων με τις εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων με σκοπό τη σύννομη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που εισάγονται στο SIS σε σχέση με τις καταχωρήσεις του άρθρου 99 της Σύμβασης του Σένγκεν, συμπεριλαμβανομένης της έκθεσης για την εφαρμογή του άρθρου 111 της Σύμβασης του Σένγκεν.

Στην έκθεση απαριθμούνται επίσης οι ενέργειες της Κοινής Αρχής Ελέγχου για τη διευθέτηση των καταγγελιών, οι γνωμοδοτήσεις που εξέδωσε για διάφορα ζητήματα προστασίας δεδομένων και οι μελλοντικές προοπτικές της κοινής εποπτείας του SIS.

2. ΝΕΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ: SIS II

Η Κοινή Αρχή Ελέγχου, η οποία συμμετείχε ενεργά στην παρακολούθηση της εξέλιξης του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II), παρείχε καθοδήγηση και συνδρομή στα θεσμικά όργανα της ΕΕ, αποσκοπώντας στην εξασφάλιση της συμμόρφωσης του SIS II με τις απαιτούμενες προδιαγραφές για την προστασία δεδομένων. Το Σεπτέμβριο του 2006 η Κοινή Αρχή Ελέγχου εξέδωσε τη γνωμοδότησή της για την προτεινόμενη νομική βάση του SIS II.

Η Κοινή Αρχή Ελέγχου συμβάλλει από το 2004 στην ανάπτυξη του SIS II. Στη γνωμοδότησή της της 19ης Μαΐου 2004 για τη μελλοντική εξέλιξη του SIS II, η Κοινή Αρχή Ελέγχου επισήμανε ορισμένους βασικούς προβληματισμούς και τις ενέργειες που έπρεπε να αναληφθούν. Τον Οκτώβριο του 2005 η Κοινή Αρχή Ελέγχου εξέδωσε γνωμοδότηση για την προτεινόμενη νομική βάση του SIS II, βάσει σχεδίου κανονισμού¹ και σχεδίου απόφασης², στην οποία αξιολογούσε συστηματικά τη νέα αρχιτεκτονική σε σχέση με το υφιστάμενο και το προτεινόμενο νέο πλαίσιο προστασίας δεδομένων. Η Κοινή Αρχή Ελέγχου προέβη σε πολυάριθμες και εκτενείς παρατηρήσεις και εισηγήσεις για τη βελτίωση των σχεδίων νομοθετημάτων. Έκτοτε οι νέες προτάσεις για τη νομική βάση του SIS II εξετάστηκαν επανειλημμένως από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με αποτέλεσμα να επέλθουν πολυάριθμες τροποποιήσεις στις αρχικές προτάσεις. Η Κοινή Αρχή Ελέγχου χειρίστηκε ορισμένα σημαντικά θέματα σχετικά με τις αναθεωρημένες προτάσεις της φινλανδικής Προεδρίας¹ της 27ης Ιουλίου 2006 για την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη χρήση του SIS II. Με τον τρόπο αυτόν, συνέβαλε στην ενίσχυση της νομικής βάσης από απόψεως προστασίας δεδομένων. Στη γνωμοδότησή της, η Κοινή Αρχή Ελέγχου εξέφρασε ικανοποίηση για τον αυστηρά αντισταθμιστικό ρόλο του SIS II, δεδομένου ότι το βήμα αυτό ήταν σημαντικό για τον προσδιορισμό του σκοπού του SIS II σύμφωνα με τα όσα υποστήριξε η Αρχή. Υπογράμμισε εξάλλου ότι οι σχεδιαζόμενες τεχνικές απαιτήσεις για την ανάπτυξη του SIS II, λόγω του αντικτύπου τους στα άτομα, δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να υποβαθμίζουν το επίπεδο προστασίας δεδομένων.

Η Αρχή υπογράμμισε την έντονη επιθυμία της να συμμετάσχει στις εργασίες κατά τη μεταβατική περίοδο, ιδίως στο πλαίσιο της σύστασης της Διαχειριστικής Αρχής. Η Κοινή Αρχή Ελέγχου έθεσε ορισμένους προβληματισμούς ως προς τη χρησιμοποίηση βιομετρικών δεδομένων στο SIS II και εξέφρασε ικανοποίηση για κάποιους περιορισμούς της χρήσης τους, υποστηρίζοντας ότι τα βιομετρικά δεδομένα θα μπορούσαν να θεωρηθούν αποκλειστικά και μόνον ως συμπληρωματικό

¹ COM (2005) 236, 2005/0106 (COD).

² COM (2005) 230, 2005/0103 (CNS).

εργαλείο για την εξακρίβωση των στοιχείων ταυτότητας των ενδιαφερομένων, αρκεί οι τεχνικές απαιτήσεις για την ποιότητα που θα αναπτυχθούν να είναι επαρκείς και να παρέχουν τις απαιτούμενες διασφαλίσεις.

Η άνευ περιορισμών χρήση βιομετρικών δεδομένων για τους σκοπούς της εξακρίβωσης στοιχείων θα οδηγήσει αναμφίβολα στη χρήση αυτής της λειτουργίας από διαρκώς περισσότερες αρχές για διάφορους σκοπούς. Αυτή η «σιωπηρή διεύρυνση λειτουργιών» θα πρέπει να αποφευχθεί, λαμβανομένης υπόψη και της ζητούμενης διαλειτουργικότητας μεταξύ των SIS II, VIS και Eurodac. Στη γνωμοδότησή της, η Κοινή Αρχή Ελέγχου εισηγήθηκε την προσθήκη διάταξης στις σχετικές προτάσεις σύμφωνα με την οποία η χρήση βιομετρικών δεδομένων για τον προσδιορισμό ενός προσώπου θα πρέπει να περιορίζεται αυστηρά στο σκοπό της καταχώρησης. Η Κοινή Αρχή Ελέγχου κατέληξε ότι τα βιομετρικά δεδομένα (δακτυλικά αποτυπώματα) που αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας στο SIS II θα πρέπει να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εξακρίβωση της ταυτότητας των ενδιαφερομένων : να περιορίζονται στο σκοπό των καταχωρήσεων και να μην επεκτείνονται σε άλλες μορφές έρευνας για εξακρίβωση στοιχείων. Οι νέες τεχνολογίες που θα χρησιμοποιηθούν για τις συγκρίσεις μιας σειράς δακτυλικών αποτυπωμάτων με περισσότερες άλλες σειρές θα πρέπει, λόγω της δυνατότητας ταυτοποίησης των αποτυπωμάτων, να παρέχουν τις πλέον υψηλές προδιαγραφές και να προβλέπουν μέσα προσφυγής για τα συγκεκριμένα άτομα. Εξάλλου, η χρησιμοποίηση τέτοιων συγκρίσεων δεν θα πρέπει να αποτελεί επιλογή για τεχνικούς και μόνον λόγους, αλλά θα πρέπει να αξιολογείται από την άποψη της σκοπιμότητας και της αναλογικότητας, λόγω του αντικτύπου της στα δικαιώματα των ατόμων. Η Κοινή Αρχή Ελέγχου επέμεινε ότι οι μηχανισμοί πρέπει να εξασφαλίζουν την ακρίβεια των δεδομένων και τη σύννομη και θεμιτή επεξεργασία τους, ούτως ώστε να διασφαλίζονται τα δικαιώματα των πολιτών. Η Κοινή Αρχή Ελέγχου πρότεινε επίσης να τροποποιηθούν τα κείμενα των προτάσεων κατά τρόπο ώστε τυχόν διαφορές μεταξύ των κρατών μελών να υποβάλλονται στη δέουσα συντονισμένη εποπτεία του SIS II.

Ήδη πριν από την έναρξη των συζητήσεων για το SIS II διαπιστώθηκε ότι υπήρχε ισχυρή βούληση για παροχή στην Ευρώπη και την Eurojust πρόσβασης σε ορισμένες κατηγορίες καταχωρήσεων που θα μπορούσαν να είναι χρήσιμες στην εκτέλεση των καθηκόντων τους. Σε όλες τις γνωμοδοτήσεις της, η Κοινή Αρχή Ελέγχου επισήμανε ότι η πρόσβαση αυτή δεν θα πρέπει να εκληφθεί εκ μέρους των εν λόγω οργανισμών ως πρόσβαση ρουτίνας. Οι καταχωρήσεις για τις οποίες παρέχεται δικαίωμα πρόσβασης στην Ευρώπη και την Eurojust δεν περιλαμβάνουν απαραίτητως πληροφορίες που εμπίπτουν στους αντίστοιχους στόχους τους.

Έχουν θεσπισθεί και αποτελούν τη νομική βάση για τις δραστηριότητες του SIS II καθώς και για τον καθορισμό των κανόνων περί προστασίας δεδομένων και του καθεστώτος ελέγχου της προστασίας δεδομένων, οι ακόλουθες πράξεις: α) κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1987/2006, β) απόφαση 2007/533/ΔΕΥ του Συμβουλίου για την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II) και γ) κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1986/2006 σχετικά

¹ 5709/9/06 και 5710/5/06.

με την πρόσβαση στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II) των υπηρεσιών των κρατών μελών που είναι αρμόδιες για την έκδοση αδειών κυκλοφορίας οχημάτων.

2.1. Η μετάβαση από το SIS I+ στο SIS II

Λόγω της αυξήσεως του αριθμού των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης μετά τη διεύρυνσή της, κατέστη σαφές ότι το SIS πρέπει να σχεδιασθεί κατά τρόπο που να εξυπηρετεί τουλάχιστον διπλάσιο αριθμό κρατών μελών από εκείνα που συνδέονται με το σημερινό SIS. Ταυτόχρονα, το θέμα της μεταφοράς δεδομένων από το SIS I+ στο SIS II και οι σχετικές προπαρασκευαστικές εργασίες προσέλκυσαν την προσοχή της Κοινής Αρχής Ελέγχου. Στο παρόν στάδιο είναι σημαντικό να εξασφαλισθεί η τήρηση των αρχών προστασίας δεδομένων (ακεραιότητα, εμπιστευτικότητα και επιδιωκόμενος σκοπός) κατά τη μεταφορά δεδομένων από το ένα σύστημα στο άλλο.

Στις 19 Απριλίου 2006 ο Πρόεδρος της Επιτροπής του άρθρου 36 ζήτησε από την Κοινή Αρχή Ελέγχου να προβεί στην εξέταση των προτεινόμενων κανόνων για τη δημιουργία της βάσης δεδομένων δοκιμών για το SIS I+ ενόψει της προετοιμασίας της μετάβασης από το SIS I+ στο SIS II. Μολονότι υποστηρίζει πλήρως τη δημιουργία βάσης δεδομένων δοκιμών για το SIS II, η Κοινή Αρχή Ελέγχου σημείωσε στην από 6ης Μαΐου γνωμοδότησή της ότι οι προτεινόμενοι τομείς δεδομένων ενδέχεται να αναπαράγουν τυχαίως στοιχεία πραγματικών προσώπων και ότι, ως εκ τούτου, πρέπει να εφαρμοσθούν ορισμένα πρόσθετα μέτρα ασφάλειας. Στη γνωμοδότησή της, η Κοινή Αρχή Ελέγχου επισήμανε επίσης ότι η χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ως δεδομένων δοκιμών κατά την ανάπτυξη συστημάτων πληροφοριών εγκυμονεί ορισμένους κινδύνους. Στο πλαίσιο της δημιουργίας δεδομένων δοκιμών για ένα σύστημα πληροφοριών όπως το SIS II, αποτελεί γενική παραδοχή ότι θα πρέπει κατά τη μεταφορά των δεδομένων να τηρηθεί η έννοια της διαφύλαξης της ιδιωτικής ζωής. Τούτο συνεπάγεται την ανάπτυξη ποιοτικών προτύπων χωρίς δυνατότητα πρόσβασης σε συγκεκριμένες πληροφορίες των καταχωρήσεων που περιλαμβάνουν προσωπικά δεδομένα, ώστε να εξασφαλίζεται ισορροπία μεταξύ της αρχής της προστασίας της ιδιωτικής ζωής και της ανάγκης μεταφοράς των δεδομένων. Τεχνικές ανωνυμίας δεδομένων θα πρέπει να επιτρέπουν τη χρήση διαφορετικών σειρών δεδομένων χωρίς να αποκαλύπτεται η ταυτότητα των προσώπων. Η Αρχή σημείωσε ότι η διαφύλαξη της ιδιωτικής ζωής κατά τη μεταφορά δεδομένων θα πρέπει να στηρίζεται στην αρχή της προστασίας των προσωπικών δεδομένων μέσω της κωδικοποίησης ή τυχαιοποίησής τους προτού κοινοποιηθούν περαιτέρω. Μέσω της εφαρμογής συγκεκριμένης τεχνικής, θα μπορούν να δημιουργηθούν σειρές δεδομένων υψηλής ακρίβειας χωρίς να αποκαλύπτονται πληροφορίες προσωπικού χαρακτήρα. Η Κοινή Αρχή Ελέγχου σημείωσε ότι κατά την παρουσίαση της πρότασης αναγνωρίστηκε ότι μέσω της δημιουργίας δεδομένων δοκιμών, υπάρχει πιθανότητα να αποκαλυφθούν πραγματικά δεδομένα. Δεδομένου ότι σύμφωνα με την πρόταση τα πεδία που αφορούν το όνομα (επώνυμο και όνομα) δεν αλλοιώνονται και απλώς εναλλάσσονται στοιχεία μεταξύ παρόμοιων καταγραφών, υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να αποκαλυφθεί η ταυτότητα προσώπων. Εφόσον αναγνωρίστηκε ο κίνδυνος αυτός, εισήχθησαν στην πρόταση ορισμένα συμπληρωματικά διαδικαστικά μέτρα προκειμένου να περιορισθεί η χρήση της βάσης δεδομένων για τις δοκιμές.

Ωστόσο, τα μέτρα αυτά δεν αποκλείουν το ενδεχόμενο να αποκαλυφθούν στοιχεία σε τρίτους. Η Κοινή Αρχή Ελέγχου υποστήριξε τη λήψη συμπληρωματικών μέτρων ως γενική επιπλέον διασφάλιση, αλλά υπογράμμισε ότι τούτο δεν ακυρώνει την ανάγκη να καταστούν τα δεδομένα δοκιμών εξολοκλήρου ανώνυμα. Εξέδωσε εξάλλου ορισμένες συστάσεις όσον αφορά την ανάπτυξη ειδικών πολιτικών στον τομέα της ασφάλειας, την αποφυγή χρήσης ευαίσθητων δεδομένων σε περιβάλλον δοκιμών, τη μεθοδολογία για την ανωνυμία των δεδομένων, την καταγραφή της πρόσβασης σε δεδομένα δοκιμών, την πρόβλεψη ιστορικού ελέγχων, συμπεριλαμβανομένων των διενεργηθέντων από την Κοινή Αρχή Ελέγχου, και τις προθεσμίες χρήσης της συγκεκριμένης βάσης δεδομένων.

Τον Απρίλιο του 2008 η Επιτροπή υπέβαλε δύο προτάσεις για κανονισμό του Συμβουλίου και για απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με τη μετάβαση από το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS 1+) στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II) με σκοπό τη θέσπιση του νομικού πλαισίου που θα διέπει τη μετάβαση από το SIS 1+ στο SIS II. Στις 30 Ιουνίου 2008 η Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου οργάνωσε Στρογγυλή Τράπεζα με θέμα «Ελευθερία και ασφάλεια στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων της ΕΕ» καθώς και σύσκεψη με τίτλο «SIS II: πότε, γιατί και πώς». Ο Πρόεδρος της Κοινής Αρχής Ελέγχου συμμετείχε στην εκδήλωση και έλαβε το λόγο στις συζητήσεις για τον αντίκτυπο της μετάβασης από το SIS I στο SIS II στην προστασία δεδομένων. Τον Οκτώβριο του 2008 το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση του Συμβουλίου και τον κανονισμό του Συμβουλίου σχετικά με τη μετάβαση από το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS 1+) στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II).

2.2. Διεύρυνση του χώρου Σένγκεν

Μεταξύ των σημαντικότερων γεγονότων κατά την περίοδο 2005–2008, η διεύρυνση του χώρου Σένγκεν με την προσχώρηση εννέα νέων κρατών μελών αποτέλεσε ορόσημο, εξασφαλίζοντας στους πολίτες των εν λόγω κρατών πλήρη ελευθερία διέλευσης των εσωτερικών συνόρων χωρίς να απαιτείται η επίδειξη διαβατηρίων ή δελτίων ταυτότητας, εξαιρουμένων των μετακινήσεων προς το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ιρλανδία και την Κύπρο καθώς και τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία οι οποίες προσχώρησαν στην ΕΕ μόλις το 2007. Η μακρά διαδικασία των επισκέψεων αξιολόγησης Σένγκεν και των επαναληπτικών επισκέψεων διήρκεσε δύο έτη. Η αξιολόγηση εστιάσθηκε ειδικότερα στην επαλήθευση της ορθής και αποτελεσματικής εφαρμογής των συνοδευτικών μέτρων ώστε να επιτραπεί η κατάργηση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα των νέων κρατών μελών. Πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις αξιολόγησης στον τομέα των ελέγχων στα εξωτερικά σύνορα, των θεωρήσεων, της προστασίας δεδομένων, της αστυνομικής συνεργασίας και του Συστήματος

Πληροφοριών Σένγκεν.

Η ανάπτυξη του SIS II συνδέθηκε με τη δημιουργία και την υλοποίηση των νέων λειτουργικών χαρακτηριστικών του Συστήματος (ενίσχυση της ασφάλειας και αποτελεσματικότερη χρήση των δεδομένων), καθιστώντας επίσης το σύστημα λειτουργικό για τη σύνδεση άνω των 18 χωρών. Οι καθυστερήσεις στην έναρξη λειτουργίας του νέου συστήματος και η ανάγκη να συμμετάσχουν τα νέα κράτη μέλη στο σύστημα το συντομότερο δυνατό, υποχρέωσε τα κράτη μέλη να εξεύρουν ταχέως εναλλακτική λύση. Το Δεκέμβριο του 2006 το Συμβούλιο αποφάσισε να θέσει σε εφαρμογή την πρόταση της Πορτογαλίας για το SISone4ALL με σκοπό την προσωρινή ενσωμάτωση στο SIS 1+ εννέα εκ του συνόλου των κρατών μελών που προσχώρησαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση το Μάιο του 2004. Στόχος του σχεδίου SISone4ALL ήταν να διευκολυνθεί η πρόσβαση για τη σταδιακή κατάργηση των ελέγχων των εσωτερικών συνόρων στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη από το Δεκέμβριο του 2007 έως το Μάρτιο του 2008. Σύμφωνα με την απόφαση 2007/471/EK του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 2007 κρίθηκε ότι τα κράτη μέλη ήταν σε θέση να εισάγουν δεδομένα στο SIS και να χρησιμοποιούν τα δεδομένα του SIS από 1ης Σεπτεμβρίου 2007.

Από τις 21 Δεκεμβρίου 2007 η Εσθονία, η Τσεχική Δημοκρατία, η Λιθουανία, η Ουγγαρία, η Λετονία, η Μάλτα, η Πολωνία, η Σλοβακία και η Σλοβενία συμμετέχουν στο χώρο Σένγκεν. Στις 30 Μαρτίου 2008 η διεύρυνση ολοκληρώθηκε με την κατάργηση των συνοριακών ελέγχων στα αεροδρόμια μεταξύ των προαναφερόμενων χωρών και των δεκαπέντε κρατών που συμμετείχαν ήδη στο σύστημα Σένγκεν.

Το SIS αποτελούσε ήδη πριν από τη διεύρυνση μια από τις σημαντικότερες και μεγαλύτερες βάσεις δεδομένων για τους σκοπούς των μεταναστευτικών και συνοριακών ελέγχων στην ΕΕ. Την 1η Ιανουαρίου 2007 ο συνολικός αριθμός των έγκυρων καταγραφών στο SIS ανερχόταν σε 17.615.945.

Μετά την προσχώρηση των εννέα νέων κρατών στο χώρο Σένγκεν και την έναρξη λειτουργίας του SIS την 1η Ιανουαρίου 2008, ο αριθμός αυτός αυξήθηκε σε 22.933.370 έγκυρες καταγραφές. Ο αριθμός των έγκυρων καταγραφών αυξήθηκε συνολικά κατά 23 % κατά τη συγκεκριμένη περίοδο. Εάν γίνει σύγκριση των στατιστικών στοιχείων μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2008 και του 2007¹, η μεγαλύτερη αύξηση των καταγραφών που αφορούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σημειώθηκε στα ID (χορηγηθέντα έγγραφα), όπου παρατηρήθηκε μεταβολή από 13.752.947 σε 17.876.227 καταγραφές (23%). Τα σχετικά στοιχεία έχουν ως εξής (κατ' άρθρο της Σύμβασης Σένγκεν) :

¹ 5441/08 της 30ής Ιανουαρίου 2008, 6178/07 της 13ης Φεβρουαρίου 2007.

Άρθρο 95 (πρόσωπα των οποίων ζητείται η σύλληψη/έκδοση)	+ 16%
Άρθρο 96 (ανεπιθύμητοι αλλοδαποί)	- 7,4%
Άρθρο 97 (ενήλικοι που έχουν εξαφανισθεί)	+ 14%
Άρθρο 97 (ανήλικοι που έχουν εξαφανισθεί)	+ 6,8%
Άρθρο 98 (ανακοίνωση του τόπου διαμονής)	+ 22%
Άρθρο 99 παρ. 2 (έλεγχος/παρακολούθηση)	- 5%
Άρθρο 99 παρ. 3 (έλεγχος/παρακολούθηση)	- 22%

Ο μειωμένος αριθμός καταχωρήσεων για τους ανεπιθύμητους αλλοδαπούς οφείλεται στο γεγονός ότι με την προσχώρηση των νέων κρατών μελών στην ΕΕ, οι πολίτες τους αναγνωρίστηκαν ως πολίτες της ΕΕ και, ως εκ τούτου, οι καταγραφές των εν λόγω προσώπων έπρεπε να εξαλειφθούν από το σύστημα. Στο πλαίσιο αυτό, η Κοινή Αρχή Ελέγχου ανέλαβε ταχέως πρωτοβουλία για την εποπτεία του ελέγχου των καταχωρήσεων του άρθρου 96, με ικανοποιητικά αποτελέσματα. Λαμβανομένων υπόψη των απαντήσεων που υποβλήθηκαν, δεν αναφέρθηκαν περιπτώσεις επεξεργασίας δεδομένων πολιτών της ΕΕ δυνάμει του άρθρου 96. Ωστόσο, λόγω του μικρού αριθμού των απαντήσεων που υποβλήθηκαν, είναι φανερό ότι η εργασία αυτή πρέπει να πραγματοποιηθεί σε όλα τα κράτη Σένγκεν.

Η διεύρυνση οδήγησε επίσης στην αύξηση του αριθμού των μελών της Κοινής Αρχής Ελέγχου. Τα νέα μέλη συμμετείχαν ήδη στην Κοινή Αρχή Ελέγχου υπό το καθεστώς παρατηρητή, με αποτέλεσμα να αποκτήσουν σημαντικές γνώσεις στο πλαίσιο της προετοιμασίας τους για τη διεκπεραίωση των νέων καθηκόντων και των αποστολών τους. Με τη χορήγηση του καθεστώτος παρατηρητή στα νέα μέλη, η Κοινή Αρχή Ελέγχου είχε ενεργό ρόλο στην ενίσχυση της ευαισθητοποίησης και των γνώσεων των μελλοντικών μελών καθώς και στην παροχή γνωμοδοτήσεων και συμβουλών όσον αφορά ερωτήσεις των παρατηρητών σε σχέση με διάφορες ερμηνείες των διατάξεων της Σύμβασης Σένγκεν.

Παράλληλα, η εμπειρία που απέκτησαν τα νέα μέλη κατά τη διάρκεια της μακράς περιόδου προετοιμασίας και αξιολόγησης (συμμετοχή στις προπαρασκευαστικές εργασίες για τη θέσπιση της εθνικής νομοθεσίας για το SIS, εκ των προτέρων έλεγχος των συστημάτων πληροφορικής, παροχή συμβουλών στους αρμόδιους θεσμικούς φορείς, ενίσχυση της ευαισθητοποίησης υπέρ των δικαιωμάτων των ατόμων που έχουν καταχωρηθεί στο SIS, εποπτικό έργο έναντι των προξενικών και των αστυνομικών αρχών, κ.λπ.) κρίθηκε ιδιαίτερα σημαντική από τα καλούμενα «παλιά μέλη» της Κοινής Αρχής Ελέγχου.

Όλα αυτά έχουν εξέχουσα σημασία για τον κοινό συντονισμό που εξασφαλίζει την αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των ατόμων και τη μελλοντική εποπτεία του SIS II.

3. ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Το άρθρο 115 παράγραφος 3 της Σύμβασης του Σένγκεν ορίζει ότι η Κοινή Αρχή Ελέγχου είναι ακόμη αρμόδια για τη διερεύνηση των ζητημάτων εφαρμογής ή ερμηνείας που μπορεί να τεθούν κατά τη λειτουργία του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν, τη μελέτη των προβλημάτων που μπορούν να ανακύψουν κατά τον επιχειρούμενο ανεξάρτητο έλεγχο από τις εθνικές αρχές ελέγχου των συμβαλλόμενων μερών ή την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης στο σύστημα καθώς επίσης και για την επεξεργασία ομοιόμορφων προτάσεων, ώστε να εξευρεθούν κοινές λύσεις στα υφιστάμενα προβλήματα. Για την εφαρμογή αυτής της διάταξης της Σύμβασης στην πράξη, η Κοινή Αρχή Ελέγχου επέλεξε τη διεξαγωγή ελέγχων σε εθνικό επίπεδο. Το προφανές πρακτικό όφελος αυτών των δραστηριοτήτων ήταν η διαμόρφωση αντίληψης και γνώσης του τρόπου με τον οποίο τα κράτη Σένγκεν εφαρμόζουν και χρησιμοποιούν τα άρθρα της Σύμβασης του Σένγκεν, καθώς και μια επισκόπηση των πρακτικών προβλημάτων που μπορεί να ανακύψουν κατά την εφαρμογή.

3.1. Έλεγχος κατά το άρθρο 99

Ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν είναι η κοινή ευθύνη για τη χρήση του συστήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης του Σένγκεν και της εθνικής νομοθεσίας. Δικαίως μπορεί να λεχθεί ότι η Κοινή Αρχή Ελέγχου του Σένγκεν ήταν η πρώτη αρχή ελέγχου η οποία προήγαγε κοινές συντονισμένες εποπτικές δραστηριότητες στον τομέα της επιβολής του νόμου όσον αφορά τον έλεγχο βάσεων δεδομένων μεγάλης κλίμακας. Αυτή η νέα προσέγγιση του εποπτικού ρόλου υπήρξε πράγματι επιτυχής και πηγή έμπνευσης για τη μελλοντική συντονισμένη εποπτεία. Αυτό το σύστημα ερευνών προσέφερε σημαντική βοήθεια χάρη στην εναρμόνιση της εφαρμογής της Σύμβασης του Σένγκεν και της χρήσης του SIS.

Τον Ιούνιο του 2006 η Κοινή Αρχή Ελέγχου του Σένγκεν ζήτησε από τις εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων να ελέγξουν τις καταχωρήσεις του άρθρου 99 που έχουν εισαχθεί στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS) από τις αρμόδιες αρχές τους.

Αυτή ήταν η δεύτερη έρευνα που δρομολόγησε η Κοινή Αρχή Ελέγχου όσον αφορά τη χρήση συγκεκριμένου άρθρου της Σύμβασης του Σένγκεν (π.χ. το έτος 2005 σχετικά με το άρθρο 96). Συχνά τα αποτελέσματα ανέδειξαν ποικίλες διαφορές μεταξύ των κρατών Σένγκεν, πράγμα που επέτρεψε στην Κοινή Αρχή Ελέγχου να εξαγάγει συμπεράσματα και να συστήσει τα απαραίτητα μέτρα.

Στόχος του ελέγχου ήταν να εξασφαλίσει ότι η επεξεργασία των δεδομένων του άρθρου 99 έγινε σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο και με τις αρχές που διέπουν την προστασία δεδομένων στη

Σύμβαση του Σένγκεν, το Εγχειρίδιο SIRENE και τη σχετική εθνική νομοθεσία. Η μέθοδος του ελέγχου επέτρεψε στην Κοινή Αρχή Ελέγχου να αξιολογήσει κατά πόσον υπάρχουν προβλήματα ερμηνείας στη χρήση του άρθρου 99.

Για το σκοπό αυτό, η Κοινή Αρχή Ελέγχου ανέπτυξε μια απλή μέθοδο ελέγχου προς χρήση από όλες εξίσου τις εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων. Εκπονήθηκε ένα συγκεφαλαιωτικό ερωτηματολόγιο το οποίο αποσκοπεί στην επισκόπηση της σχετικής εθνικής νομοθεσίας στα κράτη Σένγκεν και στην εξακρίβωση ότι τηρούνται όλες οι αναγκαίες διαδικασίες ώστε οι αρμόδιες για τις καταχωρήσεις αρχές να πληρούν τις απαιτήσεις περί προστασίας δεδομένων. Το ερωτηματολόγιο περιείχε επίσης ειδικά ερωτήματα για να εξακριβωθεί κατά πόσον οι καταχωρήσεις συνάδουν προς τις διατάξεις του άρθρου 99 και διατηρήθηκαν στο SIS σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης του Σένγκεν.

Η κοινή προσπάθεια των εθνικών αρχών προστασίας δεδομένων να εξακριβώσουν τις εθνικές συνεισφορές κατά το άρθρο 99 στο SIS για μια ορισμένη περίοδο και χρησιμοποιώντας το ίδιο πρότυπο ελέγχου, ανέδειξε για μια ακόμη φορά το κοινό μέλημα για την ορθή χρήση του SIS. Αυτή η δεύτερη κοινή δράση υπήρξε επίσης ορόσημο για τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών προστασίας δεδομένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, υπογράμμισε δε την ανάγκη επένδυσης στη δημιουργία πλαισίου για ελέγχους της προστασίας δεδομένων στους τομείς όπου η συνεργασία μεταξύ των κρατών Σένγκεν καταλήγει στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ταυτόχρονα, ο έλεγχος αυτός βοήθησε τις εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων να προσδιορίσουν πώς χρησιμοποιεί η χώρα τους τις καταχωρήσεις του άρθρου 99, πράγμα που αναμφίβολα θα έχει θετική επίπτωση στις μελλοντικές δραστηριότητες αυτών των αρχών.

Έχοντας υπόψη τα πορίσματα του ελέγχου κατά το άρθρο 99, η Κοινή Αρχή Ελέγχου υιοθέτησε σειρά συστάσεων οι κυριότερες των οποίων έχουν ως εξής :

- οι αρχές που είναι υπεύθυνες για τις καταχωρήσεις του άρθρου 99 θα πρέπει να διαμορφώσουν θεσμοθετημένες γραπτές διαδικασίες ώστε να εξασφαλίζεται η ακρίβεια, η ενημερότητα και η νομιμότητα των δεδομένων του άρθρου 99,
- είναι ανάγκη να υπάρξει σαφής ορισμός των τύπων αξιόποινης πράξης που μπορεί να οδηγήσουν σε καταχώρηση του άρθρου 99· μολονότι η νέα νομική βάση του SIS II περιέχει το γενικό όρο «σοβαρές αξιόποινες πράξεις», προτάθηκε να υπάρξει συμφωνία σε ευρωπαϊκό επίπεδο για ομοιόμορφη ερμηνεία του όρου «σοβαρή μορφή εγκλήματος»· προς τούτο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ο κατάλογος των σοβαρών αξιόποινων πράξεων για

τις οποίες είναι αρμόδια η Ευρωπόλ ή η απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης,

- οι κατάλληλες εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες για τις καταχωρήσεις του άρθρου 99 θα πρέπει να ελέγχουν και να επιθεωρούν τις καταχωρήσεις αυτές ανά εξάμηνο· θα πρέπει να ορισθούν νέες κατευθυντήριες γραμμές,
- ο κατάλογος των αρχών (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών εθνικής ασφαλείας) που έχουν πρόσβαση στις καταχωρήσεις του άρθρου 99 θα πρέπει να εναρμονισθεί σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ,
- οσάκις για την ποιότητα και την πληρότητα των δεδομένων είναι υπεύθυνες διάφορες αρχές, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η οργάνωση και διασύνδεση αυτών των διαφορετικών αρμοδιοτήτων κατά τρόπον ώστε να διασφαλίζονται η ακρίβεια, η ενημερότητα και η νομιμότητα, καθώς και ο έλεγχος των δεδομένων αυτών,
- λόγω της διατυπώσεως του άρθρου 99 παράγραφος 2, δεν επιτρέπεται καταχώρηση σχετικά με συνδέσμους επαφής,
- εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων θα πρέπει να ελέγχουν περιοδικά τις καταχωρήσεις του άρθρου 99.

3.2. Έρευνα κατά το άρθρο 111

Τον Οκτώβριο του 2006 η Κοινή Αρχή Ελέγχου του Σένγκεν ζήτησε από τις εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων να παράσχουν πληροφορίες για την εφαρμογή και χρήση του άρθρου 111 της Σύμβασης του Σένγκεν. Αυτή ήταν η τρίτη έρευνα που δρομολογήθηκε όσον αφορά τη χρήση συγκεκριμένου άρθρου της Σύμβασης του Σένγκεν (π.χ. το έτος 2005 σχετικά με το άρθρο 96, επί του παρόντος τελεί υπό αξιολόγηση το άρθρο 99). Η αναγκαιότητα αυτής της έρευνας διαπιστώθηκε κατά την εξέταση συγκεκριμένης υπόθεσης σχετικά με τις πρακτικές επιπτώσεις του άρθρου 111, η οποία τέθηκε υπόψη της Κοινής Αρχής Ελέγχου .

Η Σύμβαση του Σένγκεν ρυθμίζει τόσο τους κανόνες περί επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όσο και τα δικαιώματα των ατόμων των οποίων τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε επεξεργασία στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν. Το άρθρο 109 της Σύμβασης του Σένγκεν ορίζει ότι το δικαίωμα πρόσβασης στα δεδομένα τα οποία είναι καταχωρημένα στο σύστημα ασκείται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του συμβαλλόμενου μέρους της Σύμβασης του Σένγκεν στην επικράτεια του οποίου ο ενδιαφερόμενος ασκεί το δικαίωμα αυτό. Σημειωτέον ότι, σύμφωνα με την εν λόγω διάταξη, το εθνικό δίκαιο μπορεί να διευκρινίζει εάν η εθνική αρχή ελέγχου του άρθρου 114 παράγραφος 1 της Σύμβασης αποφασίζει αν και με ποια διαδικασία

ανακοινώνονται οι πληροφορίες στον ενδιαφερόμενο. Το άρθρο 109 επίσης ρυθμίζει την περίπτωση στην οποία ένα φυσικό πρόσωπο προτίθεται να ασκήσει το δικαίωμα πρόσβασης σε κράτος που αποτελεί συμβαλλόμενο μέρος της Σύμβασης του Σένγκεν και δεν έχει προβεί στην καταχώρηση. Στην περίπτωση αυτή, το κράτος Σένγκεν το οποίο δεν έχει προβεί στην καταχώρηση μπορεί να ανακοινώσει πληροφορίες σχετικές με αυτά τα δεδομένα μόνον αν παρέσχε προηγουμένως στο καταχωρούν κράτος Σένγκεν τη δυνατότητα να διατυπώσει τη θέση του. Το άρθρο 114 παράγραφος 2 παρέχει στον ενδιαφερόμενο το δικαίωμα να ζητήσει από τις αρχές ελέγχου του άρθρου 114 παράγραφος 1 της Σύμβασης του Σένγκεν να διερευνήσουν τα δεδομένα που το αφορούν και έχουν καταχωρηθεί στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν καθώς και τη χρήση τους. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, το δικαίωμα αυτό ασκείται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του κράτους Σένγκεν στο οποίο έχει υποβληθεί η αίτηση. Αν τα δεδομένα έχουν εισαχθεί από ένα άλλο κράτος Σένγκεν, ο έλεγχος πραγματοποιείται σε στενή συνεργασία με την αρχή ελέγχου του τελευταίου.

Σύμφωνα με το άρθρο 109 παράγραφος 2 της Σύμβασης του Σένγκεν, το δικαίωμα πρόσβασης δεν είναι απόλυτο δικαίωμα και, συνεπώς, απορρίπτεται η ανακοίνωση πληροφοριών στον αιτούντα πρόσβαση στα δεδομένα που τον αφορούν και τηρούνται στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν αν αυτό είναι απαραίτητο για την εκτέλεση νόμιμου έργου σε συνάρτηση με την καταχώρηση ή για λόγους προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών τρίτων. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 109 παράγραφος 2, απαγορεύεται η ανακοίνωση δεδομένων που έχουν εισαχθεί στο σύστημα με σκοπό τη διακριτική παρακολούθηση που διενεργείται βάσει του άρθρου 99 της Σύμβασης.

Το άρθρο 106 παράγραφος 1 εισάγει την «αρχή της κυριότητας» στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν. Μολονότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με τις καταχωρήσεις υποβάλλονται σε επεξεργασία σε όλα τα κράτη Σένγκεν, αυτό δεν σημαίνει ότι οποιοδήποτε κράτος Σένγκεν μπορεί να προβαίνει σε αλλαγές δεδομένων που έχουν εισαχθεί στο σύστημα από άλλο κράτος. Καίτοι ισχύει το εθνικό δίκαιο του κράτους της επεξεργασίας, η συγκεκριμένη διάταξη της Σύμβασης επιτρέπει την τροποποίηση ή την εξάλειψη των δεδομένων μόνον από το κράτος που εξέδωσε την καταχώρηση.

Το άρθρο 111 κατοχυρώνει περαιτέρω τα δικαιώματα των ενδιαφερομένων. Σύμφωνα με το άρθρο 111 παράγραφος 1, κάθε πρόσωπο δικαιούται στην επικράτεια κάθε συμβαλλόμενου μέρους της Σύμβασης του Σένγκεν, λόγω καταγραφής η οποία τον αφορά, να εγείρει αγωγή ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου ή της αρμόδιας αρχής βάσει του εθνικού δικαίου, με σκοπό τη διόρθωση, εξάλειψη, παροχή πληροφοριών ή αποζημίωσης. Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού, τα συμβαλλόμενα μέρη της Σύμβασης του Σένγκεν αναλαμβάνουν αμοιβαίως την υποχρέωση να εκτελέσουν τις οριστικές αποφάσεις των δικαστηρίων ή αρχών της παραγράφου 1.

Σύμφωνα με την «αρχή της κυριότητας» και την υποχρέωση εκτέλεσης της οριστικής απόφασης του άρθρου 111 παράγραφος 2, η εκτέλεση αυτών των οριστικών αποφάσεων γίνεται από το καταχωρούν κράτος Σένγκεν.

Επιπλέον, κάθε συμβαλλόμενο μέρος Σένγκεν είναι υπεύθυνο, σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο, για κάθε ζημία προξενούμενη εις βάρος προσώπου από τη χρήση του εθνικού αρχείου δεδομένων του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν. Η προαναφερόμενη διάταξη του άρθρου 116 της Σύμβασης ισχύει επίσης όταν η ζημία προξενήθηκε από το συμβαλλόμενο μέρος που προέβη στην καταγραφή εάν τα δεδομένα περιείχαν ή σφάλμα περί το δίκαιο ή περί τα πράγματα.

Στόχος της έρευνας είναι να διαπιστωθεί κατά πόσον το άρθρο 111 εφαρμόζεται με συνέπεια σε όλα τα κράτη Σένγκεν, με σεβασμό στα δικαιώματα των ενδιαφερομένων και με δίκαιη και ίση μεταχείριση των τελευταίων.

Η επισκόπηση των δικαστηρίων ή αρμόδιων αρχών κατέδειξε ότι στο χώρο Σένγκεν είναι ποικίλες οι αρχές με αρμοδιότητα χειρισμού των αποφάσεων του άρθρου 111. Σε ένα μόνο κράτος ήταν αρμόδια η αρχή προστασίας δεδομένων για την έκδοση οριστικής απόφασης (Αυστρία). Σε άλλα κράτη Σένγκεν, πρόκειται για συνδυασμό εθνικών αρχών προστασίας δεδομένων και δικαστηρίων ή για αρμοδιότητα συγκεκριμένου δικαστηρίου.

Σχετικά με τις καταχωρήσεις άλλου κράτους Σένγκεν, οι περισσότερες απαντήσεις έδειξαν ότι υπάρχει τυπική διαδικασία διαβούλευσης του καταχωρούντος κράτους ή επίσημης συμμετοχής του στις διαδικασίες. Ωστόσο, τούτο δεν συμβαίνει σε όλα τα κράτη Σένγκεν και, πάντως, δεν είναι υποχρεωτικό.

Ως προς τη συμμετοχή των εθνικών αρχών προστασίας δεδομένων σε δικαστική διαδικασία, τα αποτελέσματα έδειξαν ότι δεν υπάρχει επίσημη συμμετοχή ή ενημέρωση όλων των εθνικών αρχών προστασίας δεδομένων.

Έχουν αναφερθεί δεκαεπτά υποθέσεις όπου εφαρμόστηκε το άρθρο 111.

Ως προς την εκτέλεση της απόφασης, δεν έχουν αναφερθεί ειδικές διαδικασίες για τη διακρίβωση της εκτέλεσης οριστικής απόφασης, με εξαίρεση την Πορτογαλία. Γενικά εναπόκειται στο πρόσωπο το οποίο αφορούν τα δεδομένα να διακριβώσει εάν έχει πραγματοποιηθεί η εκτέλεση της απόφασης.

Η κοινή προσπάθεια των εθνικών αρχών προστασίας δεδομένων να ερευνήσουν τις εθνικές πρακτικές που ακολουθούνται δυνάμει του άρθρου 111 της Σύμβασης για μια ορισμένη περίοδο και χρησιμοποιώντας με χρήση το ίδιο πρότυπο, ανέδειξε για μια ακόμη φορά το κοινό μέλημα για την ορθή χρήση του SIS. Αυτή η τρίτη κοινή δράση υπογράμμισε την ανάγκη στενής συνεργασίας μεταξύ των εθνικών αρχών προστασίας δεδομένων στο χώρο Σένγκεν καθώς και την ανάγκη περαιτέρω επένδυσης στη συνεργασία μεταξύ των κρατών Σένγκεν οσάκις είναι τούτο ζωτικής

σημασίας για την προστασία των δικαιωμάτων των ενδιαφερομένων.

Το άρθρο 111 της Σύμβασης του Σένγκεν εισάγει σημαντικό βήμα διασφαλίζοντας το δικαίωμα του προσώπου το οποίο αφορούν τα δεδομένα για διόρθωση, εξάλειψη ή παροχή πληροφοριών οι οποίες αναφέρονται σε αυτό και έχουν καταχωρηθεί στο SIS, προσφέροντάς του τη δυνατότητα να εγείρει αγωγή ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου ή της αρμόδιας εθνικής αρχής οποιουδήποτε κράτους Σένγκεν. Αυτή η έρευνα κατέδειξε ότι η εν λόγω διάταξη εφαρμόζεται με κάποιες παραλλαγές αναλόγως του εκάστοτε εθνικού δικαίου.

Ακρογωνιαίος λίθος για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων του προσώπου το οποίο αφορούν τα δεδομένα είναι η εκτέλεση των οριστικών αποφάσεων από το κράτος Σένγκεν που εκδίδει την καταχώρηση. Το σύστημα της εκτέλεσης κάθε οριστικής απόφασης και ο τρόπος εφαρμογής της στην πράξη είναι εξαιρετικής σημασίας. Μολονότι οι διαθέσιμες στατιστικές είναι ελάχιστες, από την ανάλυση των υποθέσεων που υποβλήθηκαν και ιδίως εκείνων που τέθηκαν υπόψη της Κοινής Αρχής Ελέγχου, υπάρχουν επαρκείς λόγοι αμφιβολίας ως προς το κατά πόσον λειτουργεί στην πράξη το άρθρο 111 παράγραφος 2.

Ουδέν εκ των συμμετεχόντων κρατών Σένγκεν ανέφερε την ύπαρξη διαδικασίας παρακολούθησης της εκτέλεσης οριστικής απόφασης. Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι αρμόδιες αρχές δεν είχαν συμμετοχή στην εκτέλεση των οριστικών τους αποφάσεων. Τούτο μπορεί να οφείλεται στο εθνικό νομικό πλαίσιο το οποίο διαφέρει ανά κράτος Σένγκεν. Ωστόσο, το γεγονός ότι η εκτέλεση οριστικής απόφασης από το καταχωρούν κράτος Σένγκεν εναπόκειται στην πράξη στην πρωτοβουλία του ιδίου του προσώπου το οποίο αφορούν τα δεδομένα αποτελεί μάλλον επιβάρυνση για το πρόσωπο αυτό.

Έχοντας υπόψη τα πορίσματα του ελέγχου κατά το άρθρο 111, η Κοινή Αρχή Ελέγχου προέβη στις εξής συστάσεις :

- τα κράτη Σένγκεν θα πρέπει να αξιολογήσουν τις εθνικές τους διαδικασίες ώστε να διαπιστώσουν αν πληρούνται οι διασφαλίσεις του άρθρου 111,
- οι οριστικές αποφάσεις του άρθρου 111 πρέπει να εφαρμόζονται εξίσου από όλα τα κράτη Σένγκεν,
- οι οριστικές αποφάσεις δικαστηρίων δυνάμει του άρθρου 111 πρέπει να γνωστοποιούνται στις εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων· μπορεί να απαιτούνται εθνικές ρυθμίσεις για την εφαρμογή τους,
- σε όλα τα κράτη Σένγκεν είναι αναγκαία μια διαδικασία παρακολούθησης της εκτέλεσης οριστικών αποφάσεων που λαμβάνονται δυνάμει του άρθρου 111· προς τούτο απαιτείται επικοινωνία μεταξύ των αντίστοιχων αρχών προστασίας δεδομένων· ο ενδιαφερόμενος δεν πρέπει να είναι υπεύθυνος για τον έλεγχο της εκτέλεσης αποφάσεων που τον αφορούν σε άλλο κράτος Σένγκεν,

- οι εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων θα πρέπει να συνεργάζονται προς το σκοπό αυτό· οι υφιστάμενες αρχές που διέπουν τη συνεργασία μεταξύ εθνικών αρχών ελέγχου πρέπει να ενημερωθούν.

3.3. Συνέχεια που δίνεται στην επιθεώρηση του άρθρου 96

Μία από τις πιο σημαντικές πτυχές των εποπτικών δραστηριοτήτων είναι η περιοδική παρακολούθηση των εργασιών, ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι διατυπωθείσες συστάσεις εφαρμόζονται στην πράξη από το υπό την επίβλεψη όργανο ώστε να επιτυγχάνεται καλύτερη συμμόρφωση.

Κατόπιν πρωτοβουλίας της Κοινής Αρχής Ελέγχου, οι εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων όλων των χωρών Σένγκεν επιθεώρησαν τη χρήση των καταχωρήσεων του άρθρου 96 στο σύστημα πληροφοριών Σένγκεν κατά την περίοδο 2004-2005.

Δεδομένου ότι καταχώρηση με σκοπό την απαγόρευση εισόδου μπορεί να έχει σοβαρές επιπτώσεις σε ένα πρόσωπο και με βάση τα προβλήματα που εντοπίστηκαν κατά τις επιθεωρήσεις, η Κοινή Αρχή Ελέγχου συμφώνησε να δοθεί συνέχεια σε έλεγχο επί των πεπραγμένων σε εθνικό επίπεδο, με βάση τα πορίσματα της έκθεσης, και των τυχόν βελτιώσεων.

Η συνέχεια που δόθηκε στον έλεγχο κατέδειξε ότι ελήφθησαν τα ακόλουθα μέτρα σε εθνικό επίπεδο βάσει των πορισμάτων της έκθεσης : εκτός από το γεγονός ότι σε ορισμένα κράτη μέλη δεν επισημάνθηκαν προβλήματα, σε άλλα κράτη ελήφθησαν ιδιαίτερα επιτυχή μέτρα παρακολούθησης. Χαράχθηκαν εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις διαδικασίες εξέτασης των υποθέσεων και ελέγχου με σκοπό την επεξεργασία των υποθέσεων που αναφέρθηκαν στο άρθρο 96 της Σύμβασης Σένγκεν, με ιδιαίτερη προσοχή στην εφαρμογή μιας από τις συστάσεις που διατυπώθηκαν στην έκθεση - *θα πρέπει να εφαρμοσθούν ή να αναπτυχθούν περαιτέρω μέτρα για την αποφυγή καταχωρήσεων δυνάμει του άρθρου 96 όσον αφορά υπηκόους κρατών μελών της ΕΕ*. Μετά τους ελέγχους παρακολούθησης δεν ανακαλύφθηκε καμία καταχώρηση όσον αφορά υπηκόους κράτους μέλους της ΕΕ. Τα ιδιαίτερα θετικά αποτελέσματα αυτής της δραστηριότητας παρακολούθησης ήταν η ενεργή εκστρατεία ευαισθητοποίησης που ανέλαβαν αρκετά κράτη μέλη ενημερώνοντας τους ενδιαφερομένους για τα δικαιώματά τους, όπως ορίζεται στη Σύμβαση του Σένγκεν.

Για μία ακόμη φορά, αυτό κατέδειξε τη σημασία των εργασιών που διεξάγονται από την Κοινή Αρχή Ελέγχου από κοινού με τις εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων, φανερώνοντας την προσήλωσή τους στις αξίες που απηχούν ως προστάτες των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των ατόμων.

Οι μελλοντικές διατάξεις για καταχωρήσεις σχετικά με ανεπιθύμητους υπηκόους τρίτων χωρών που ορίζονται στο νομικό πλαίσιο του SIS II θα απαιτούν επιπλέον χωριστή αξιολόγηση και αρμοδιότητες πριν από την εισαγωγή καταχώρησης.

Το άρθρο 24 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1987/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με τη δημιουργία, τη λειτουργία και τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II)¹, προβλέπει τα κριτήρια εισαγωγής καταχώρησης στο SIS II : δεδομένα σχετικά με υπηκόους τρίτων χωρών για τους οποίους εισάγεται καταχώρηση με σκοπό την απαγόρευση εισόδου ή παραμονής καταχωρούνται σε αρχείο με βάση εθνική καταχώρηση, η οποία απορρέει από απόφαση των αρμόδιων διοικητικών αρχών ή δικαστηρίων σύμφωνα με τους δικονομικούς κανόνες της εθνικής νομοθεσίας και βάσει *συνολικής και χωριστής αξιολόγησης*. Αυτό σημαίνει ότι η απόφαση για εισαγωγή της καταχώρησης δεν είναι δυνατόν να εισάγεται αυτόματα στο σύστημα. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, στην απόφασή του της 31ης Ιανουαρίου 2006 (*Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά του Βασιλείου της Ισπανίας*) στην οποία τονίζει την ανάγκη για την κατά περίπτωση αξιολόγηση κάθε μεμονωμένης περίπτωσης, θεωρεί ότι *κράτος που είναι συμβαλλόμενο μέρος στη συμφωνία μπορεί να εκδώσει καταχώρηση για υπήκοο τρίτης χώρας που είναι σύζυγος υπηκόου κράτους μέλους μόνο εφόσον εξεταστεί ότι η παρουσία του προσώπου αυτού συνιστά πραγματική, ενεστώσα και επαρκώς σοβαρή απειλή θύγουςα θεμελιώδες συμφέρον της κοινωνίας (...)*² Το Δικαστήριο θεωρεί ότι η άρνηση έκδοσης θεωρήσεως δεν πρέπει να βασίζεται στην απλή ύπαρξη καταχώρησης στο SIS ή σε προηγούμενη καταδικαστική απόφαση. Το Δικαστήριο έκρινε ότι *η ύπαρξη προηγούμενης ποινικής καταδίκης μπορεί, ως εκ τούτου, να λαμβάνεται μόνο υπόψη στο μέτρο που οι περιστάσεις οι οποίες οδήγησαν σε αυτή την καταδίκη υποδηλούν την ύπαρξη προσωπικής συμπεριφοράς η οποία συνιστά ενεστώσα απειλή για τη δημόσια τάξη*.³ Η εν λόγω απόφαση του Δικαστηρίου και οι διατάξεις του νομικού πλαισίου του SIS II απονέμουν πολύ μεγαλύτερη αρμοδιότητα στις εθνικές αρχές, κατά τη λήψη αποφάσεων που μπορεί να έχουν αρνητικές επιπτώσεις σε πρόσωπα, όσον αφορά την τήρηση των διεθνών κανόνων προστασίας δεδομένων σε εθνικό επίπεδο.

Μια άλλη σημαντική αλλαγή που θεσπίστηκε στο άρθρο 42 του κανονισμού είναι το δικαίωμα υπηκόου τρίτης χώρας που έχει καταχωρηθεί σύμφωνα με τον κανονισμό, να ενημερώνεται σύμφωνα με τα άρθρα 10 και 11 της οδηγίας 95/46/ΕΚ. Πρόκειται για σημαντική βελτίωση σε σύγκριση με την τρέχουσα κατάσταση, όπως έχει δημιουργηθεί βάσει της Συμβάσεως του Σένγκεν.

Παράλληλα, νέες ενωσιακές πρωτοβουλίες, στις οποίες περιλαμβάνεται η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα υπηκόων τρίτων χωρών, δημιουργούν ορισμένες ανησυχίες όσον αφορά τον αντίκτυπό τους στο δικαίωμα των ενδιαφερομένων στην ιδιωτική ζωή. Σύμφωνα με την

¹ ΕΕ L 381, 28.12.2006, σ. 4.

² ΕΕ C 86, 8.4.2006, σ. 3.

³ ΕΕ C 86, 8.4.2006, σ. 3.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η κοινή πολιτική της Ένωσης για την υποστήριξη των προσπαθειών των κρατών μελών πρέπει να αναπτύσσεται και να ενισχύεται διαρκώς, για να ανταποκριθεί σε νέες απειλές, μεταβολές της μεταναστευτικής πίεσης και σε όλες τις εντοπιζόμενες ελλείψεις, κάνοντας ευρεία και ανάλογη χρήση της νέας τεχνολογίας¹. Σύμφωνα με την Επιτροπή, η Ένωση θα μπορούσε να εξετάσει την εισαγωγή ενός αποτελεσματικού εργαλείου για τον εντοπισμό των προσώπων που υπερβαίνουν την επιτρεπόμενη διάρκεια παραμονής, δεδομένου ότι τώρα δεν καταγράφονται σε αρχείο οι ημερομηνίες μετακινήσεων υπηκόων τρίτων χωρών διαμέσου των εξωτερικών συνόρων. Τα δεδομένα υπηκόων τρίτων χωρών (αρνήσεις εισόδου) υφίστανται επεξεργασία στο πλαίσιο των καταχωρήσεων του άρθρου 96, χωρίς ωστόσο να υπόκειται σε επεξεργασία η διάρκεια της υπέρβασης του επιτρεπόμενου χρόνου παραμονής. Καθώς τα ανωτέρω δεν φαίνονται επαρκή, προτείνονται ενδεχόμενα εργαλεία όσον αφορά τους υπηκόους τρίτων χωρών που ταξιδεύουν προς κράτος μέλος το οποίο συμμετέχει στη συνεργασία Σένγκεν ή προς χώρα συνδεδεμένη με τη συνεργασία αυτήν, τα οποία θα μπορούσαν να συμπεριλαμβάνουν :

- μέτρα για τη διευκόλυνση της διέλευσης των συνόρων εκ μέρους των καλόπιστων ταξιδιωτών,
- ενδεχόμενη εισαγωγή ενός συστήματος καταχώρησης της εισόδου/εξόδου, και
- εξέταση της εισαγωγής ενός ηλεκτρονικού συστήματος άδειας ταξιδιού (ESTA).

Μολονότι βρισκόμαστε ακόμη σε προκαταρκτικό στάδιο, στα συμπεράσματα του Συμβουλίου για την ανάπτυξη του VIS² εκφράζεται ικανοποίηση για τη μελέτη σκοπιμότητας που υπέβαλε η Επιτροπή, όπου επιβεβαιώνονται οι στόχοι του ανωτέρω Συστήματος Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις όπως ορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές, και καλείται η Επιτροπή να συνεχίσει τις προπαρασκευαστικές εργασίες για την ανάπτυξη του VIS σε συνεργασία με τα κράτη μέλη βάσει μιας κεντρικής αρχιτεκτονικής, λαμβάνοντας υπόψη της τη δυνατότητα επιλογής κοινής τεχνικής πλατφόρμας με το SIS II, με αποθήκευση των δεδομένων στο ίδιο σύστημα και με πρόσβαση από τους ίδιους τελικούς χρήστες. Τα ανωτέρω θα μπορούσαν να σημαίνουν ότι, αν αμφότερα συστήματα έχουν δημιουργηθεί με κοινή τεχνική πλατφόρμα, θα είναι εφικτά τεχνικά μέτρα/εγκαταστάσεις διαλειτουργικότητας μεταξύ του SIS II και του VIS.

Μολονότι δεν έχει αποδειχθεί ακόμη ότι το νέο αυτό σύστημα θα παράσχει προστιθέμενη αξία για τα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ σε σύγκριση με τα υφιστάμενα ενωσιακά συστήματα (SIS), είναι σαφές ότι αυτό το ευρύτερης κλίμακας, περίπλοκο μοντέλο διασύνδεσης για την επεξεργασία δεδομένων θα έχει σοβαρό αντίκτυπο στην ιδιωτική ζωή των προσώπων και θα απαιτεί από τις εθνικές και ευρωπαϊκές αρχές προστασίας δεδομένων τεράστιες προσπάθειες για να εξασφαλίζεται

¹ COM(2008) 69 τελικό της 13.2.2008.

² Έγγρ. 6535/04, 20 Φεβρουαρίου 2004.

η ορθή και αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων. Το τίμημα των πρωτοβουλιών αυτών θα μπορούσε να περιγραφεί ως εξής : «Ο εκσυγχρονισμός της πολιτικής μετανάστευσης εις βάρος του ανθρωπισμού οφείλεται στην ασύμμετρη διαμόρφωση της σχετικής πολιτικής, με αποτέλεσμα να επεκτείνεται ο έλεγχος των μεταναστών χωρίς την αντίστοιχη ανάπτυξη των δικαιωμάτων τους»¹

¹ Alice Garside (2006), «The political genesis and legal impact of proposals for the SIS II : what cost for data protection and security in the EU?», έγγραφο εργασίας αριθ. 30 της Μεταναστευτικής Υπηρεσίας του Sussex.

4. ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

4.1. Ερμηνεία του άρθρου 111 της Σύμβασης του Σένγκεν

Η Κοινή Αρχή Ελέγχου έλαβε τον Ιούνιο του 2006 αίτηση της αυστριακής αρχής προστασίας δεδομένων να εξετάσει σύμφωνα με το άρθρο 115 παράγραφος 3 της Σύμβασης του Σένγκεν οποιοσδήποτε δυσχέρειες όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 111 της Σύμβασης του Σένγκεν και να καταρτίσει σχετικές προτάσεις. Λόγω των περιστάσεων που οδήγησαν στην αίτηση αυτή η Κοινή Αρχή Ελέγχου εξέτασε επίσης τον αντίκτυπο που έχουν οι συμπίπτουσες διαδικασίες στην εφαρμογή του άρθρου 111.

Με τη δημιουργία του συστήματος πληροφοριών Σένγκεν, ανταλλάσσονται ειδικές καταχωρήσεις σχετικά με πρόσωπα μεταξύ των κρατών που συμμετέχουν στη σύμβαση. Στη σύμβαση ορίζονται οι λόγοι και οι προϋποθέσεις αυτών των καταχωρήσεων καθώς και τα ληπτέα μέτρα. Ένα από τα σημαντικότερα επιτεύγματα της σύμβασης είναι πιθανώς η υποχρέωση των κρατών που συμμετέχουν στο σύστημα πληροφοριών Σένγκεν να ενεργούν (άμεσα) σε περίπτωση καταχώρησης άλλου κράτους.

Η σχέση μεταξύ της εθνικής νομοθεσίας των κρατών του Σένγκεν και της σύμβασης καθορίζεται σαφώς στο άρθρο 104 παράγραφος 2 : *«Εφόσον η παρούσα σύμβαση δεν προβλέπει ειδικές διατάξεις, η νομοθεσία κάθε συμβαλλομένου μέρους εφαρμόζεται στα δεδομένα που καταχωρούνται στο εθνικό τμήμα του συστήματος πληροφοριών Σένγκεν».*

Αυτό σημαίνει ότι οι ειδικές διατάξεις της σύμβασης υπερισχύουν όταν οι εθνικές νομοθεσίες περιέχουν διαφορετικές διατάξεις.

Ένα παράδειγμα ειδικής διάταξης είναι η σχετική με τη λεγόμενη «αρχή του κυρίου» (άρθρο 106 παράγραφος 1) : *«Μόνο το καταχωρούν συμβαλλόμενο μέρος επιτρέπεται να τροποποιεί, συμπληρώνει, διορθώνει ή να διαγράφει τα δεδομένα που εισήγαγε.»*

Μολονότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συνδέονται με τις καταχωρήσεις υποβάλλονται σε επεξεργασία σε όλα τα κράτη του Σένγκεν, αυτό δεν σημαίνει ότι το κράτος που εκτελεί την επεξεργασία μπορεί να τροποποιήσει τα δεδομένα που έχουν εισαχθεί στο σύστημα από άλλο κράτος. Ισχύει βέβαια η εθνική νομοθεσία του κράτους που εκτελεί την επεξεργασία, αλλά η ειδική διάταξη της σύμβασης επιτρέπει την τροποποίηση ή εξάλειψη των δεδομένων μόνο από το καταχωρούν κράτος.

Η εναρμόνιση που επιτεύχθηκε με τη δημιουργία του συστήματος πληροφοριών Σένγκεν περιλάμβανε τη θέση των προσώπων τα οποία αφορούν τα δεδομένα. Ορίστηκαν τα δικαιώματα του προσώπου το οποίο αφορούν τα δεδομένα, περιλαμβανομένων διατάξεων που μεριμνούν ώστε το πρόσωπο αυτό να μην αντιμετωπίζει διαδικαστικά «κωλύματα» κατά την άσκηση των δικαιωμάτων του. Το γεγονός και μόνο ότι το εν λόγω πρόσωπο δεν μπορεί να μεταβεί στη ζώνη

του Σένγκεν δεν θα πρέπει να το παρεμποδίζει να ζητήσει την ανάληψη νομικών ενεργειών. Η σύμβαση, αναγνωρίζοντας τη θέση του προσώπου το οποίο αφορούν τα δεδομένα, δεν το υποχρεώνει να κινήσει τη (νομική) διαδικασία όσον αφορά την καταχώρηση στο καταχωρούν κράτος. Το πρόσωπο αυτό μπορεί να επιλέξει να αρχίσει τη σχετική διαδικασία σε οποιοδήποτε κράτος του Σένγκεν. Κατά τον τρόπο αυτό τα κράτη του Σένγκεν διατράνωσαν την εμπιστοσύνη τους στην εναρμονισμένη εφαρμογή των σχετικών κανόνων περί προστασίας δεδομένων.

Τα δικαιώματα του προσώπου το οποίο αφορούν τα δεδομένα ορίζονται στο άρθρο 109 παράγραφος 1 - δικαίωμα πρόσβασης - και στο άρθρο 110 : δικαίωμα να επιτευχθεί η διόρθωση των δεδομένων που περιέχουν σφάλματα περί τα πράγματα ή η εξάλειψη των δεδομένων που περιέχουν σφάλματα περί το δίκαιο.

Τα εν λόγω δικαιώματα ασκούνται σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους του Σένγκεν ενώπιον του οποίου ασκούνται (άρθρο 109 παράγραφος 1). Σε περίπτωση που τα δεδομένα έχουν καταχωρηθεί στο σύστημα πληροφοριών Σένγκεν από άλλο κράτος του Σένγκεν, θα πρέπει να δοθεί στο κράτος αυτό η ευκαιρία να τοποθετηθεί πριν ληφθεί σχετική απόφαση.

Το πρόσωπο το οποίο αφορούν τα δεδομένα δικαιούται επιπλέον να ζητήσει από εθνικό επόπτη προστασίας δεδομένων κράτους του Σένγκεν να ελέγξει τα δεδομένα αυτά (άρθρο 114 παράγραφος 2). Σε περίπτωση που τα εν λόγω δεδομένα έχουν εισαχθεί στο σύστημα πληροφοριών Σένγκεν από άλλο κράτος, ο εθνικός επόπτης συντονίζει τον έλεγχο με τον εθνικό επόπτη του κράτους του Σένγκεν που ευθύνεται για την καταχώρηση.

Το πρόσωπο το οποίο αφορούν τα δεδομένα δικαιούται επίσης να απευθυνθεί προς τη δικαστική αρχή ή άλλη αρχή, που είναι αρμόδια δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για τη διόρθωση, εξάλειψη, παροχή πληροφοριών ή αποζημίωσης εξαιτίας μιας καταχωρήσεως που το αφορά (άρθρο 111 παράγραφος 1).

Το άρθρο 111 παράγραφος 2 υποχρεώνει τα κράτη του Σένγκεν να εκτελούν αμοιβαία τις οριστικές αποφάσεις όπως αναφέρεται στο άρθρο 111 παράγραφος 1.

Λόγω του συστήματος που προβλέπει η σύμβαση για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων του προσώπου το οποίο αφορούν τα δεδομένα και ιδίως της ύπαρξης της «αρχής του κυρίου», απαιτείται ένας μηχανισμός σύμφωνα με τον οποίο οι οριστικές αποφάσεις των δικαστηρίων ή αρχών που αναφέρονται στο άρθρο 111 παράγραφος 1 πρέπει να εκτελούνται ακόμη και από άλλα κράτη του Σένγκεν. Χωρίς ανάλογο μηχανισμό δεν διασφαλίζονται επαρκώς τα κύρια δικαιώματα προστασίας δεδομένων που χορηγούνται στο πρόσωπο το οποίο αφορούν τα δεδομένα στο πλαίσιο της Σύμβασης του Σένγκεν.

Μια από τις προϋποθέσεις της έναρξης ισχύος της σύμβασης είναι ότι το συμμετέχον κράτος έχει προβεί στις εθνικές ρυθμίσεις που είναι απαραίτητες για την επίτευξη ενός επιπέδου προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τουλάχιστον ίσου προς αυτό που απορρέει από τις αρχές

της σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης της 28ης Ιανουαρίου 1981 για την προστασία των ατόμων έναντι της αυτόματης επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τηρουμένης της σύστασης R (87) 15 της 17ης Σεπτεμβρίου 1987 της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη ρύθμιση της χρήσεως των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον αστυνομικό τομέα.

Όλα τα κράτη του Σένγκεν έχουν θέσει σε εφαρμογή την απαιτούμενη νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων, αλλά διαπιστώνονται κάποιες διαφορές στον τρόπο εφαρμογής της. Υπάρχουν κράτη στα οποία τα δικαιώματα του προσώπου το οποίο αφορούν τα δεδομένα αντιμετωπίζονται κυρίως με απευθείας επαφή μεταξύ του προσώπου αυτού και της αρχής που είναι υπεύθυνη για το εθνικό τμήμα του συστήματος πληροφοριών Σένγκεν. Σε άλλα κράτη οι εθνικοί επόπτες διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο ως ενδιάμεσοι μεταξύ της αρχής αυτής και του προσώπου το οποίο αφορούν τα δεδομένα.

Η Σύμβαση του Σένγκεν αναγνωρίζει τις διαφορές αυτές σε ορισμένες από τις ειδικές διατάξεις που ρυθμίζουν τα δικαιώματα του προσώπου το οποίο αφορούν τα δεδομένα (λ.χ. το άρθρο 109). Ωστόσο, όταν δεν προβλέπεται διάταξη για το συνδυασμό της διάταξης του Σένγκεν και των εθνικών διατάξεων, εφαρμόζεται η διάταξη του Σένγκεν που προβλέπει ειδικό κανόνα (άρθρο 104 παράγραφος 2).

Αυτό ισχύει όταν ασκείται προσφυγή του τύπου που αναφέρεται στο άρθρο 111 παράγραφος 1 ενώπιον εθνικού δικαστηρίου ή αρμόδιας αρχής άλλου κράτους εκτός του καταχωρούντος και όταν ταυτοχρόνως για την καταχώρηση αυτή έχει κινηθεί νομική διαδικασία στο καταχωρούν κράτος. Το άρθρο 111 δεν περιέχει διάταξη που να ρυθμίζει την κατάσταση αυτή. Λαμβανομένου υπόψη του ειδικού και θεμελιώδους χαρακτήρα του άρθρου 111, συνάγεται ευλόγως το συμπέρασμα ότι σε μια τέτοια κατάσταση υπερισχύει το άρθρο 111.

Στην πράξη δεν θα πρέπει να προκύψουν προβλήματα, δεδομένου ότι όλα τα κράτη του Σένγκεν αναγνωρίζουν στις νομικές διαδικασίες τους την αρχή της ακρόασης όλων των μερών. Οι διαδικασίες του άρθρου 111 δεν θα πρέπει να οδηγούν στην πράξη σε οριστική απόφαση χωρίς ακρόαση του καταχωρούντος κράτους. Η ύπαρξη άλλης νομικής διαδικασίας θα λαμβάνεται ασφαλώς υπόψη από το δικαστήριο ή την αρχή που αναφέρονται στο άρθρο 111.

Σε περίπτωση που δεν ήταν διαθέσιμη η πληροφορία αυτή ή ήταν μεν διαθέσιμη αλλά δεν είχε ως αποτέλεσμα άλλη απόφαση, ο ειδικός χαρακτήρας του άρθρου 111 υποχρεώνει τα κράτη του Σένγκεν να εκτελέσουν την οριστική απόφαση.

Θα πρέπει επιπλέον να σημειωθεί ότι, σε περίπτωση που λαμβάνεται απόφαση για την εξάλειψη της καταχώρησης Σένγκεν, το καταχωρούν κράτος είναι ελεύθερο να εισαγάγει εθνική καταχώρηση στα εθνικά συστήματά του. Διαπιστώνεται κάποια ομοιότητα με το άρθρο 25 της Σύμβασης Σένγκεν : όταν χορηγείται τίτλος διαμονής από κράτος του Σένγκεν σε αλλοδαπό για τον οποίο έχει εισαχθεί καταχώρηση με σκοπό την απαγόρευση εισόδου, το καταχωρούν κράτος θα πρέπει να ανακαλεί την καταχώρηση, αλλά ωστόσο μπορεί να εγγράψει τον αλλοδαπό στον εθνικό του πίνακα καταχωρήσεων.

Μολονότι το άρθρο 111 της Σύμβασης Σένγκεν δεν προβλέπει σαφή ορισμό για την «οριστική απόφαση», ορισμένοι συντάκτες είναι της άποψης ότι «οι «οριστικές αποφάσεις» δεν θα πρέπει να ερμηνεύονται πολύ στενά. Αυτό δεν συνεπάγεται ότι τα ανωτέρω καλύπτουν μόνο αποφάσεις των ανώτατων (διοικητικών, αστικών ή ποινικών) δικαστηρίων. Το γεγονός ότι το άρθρο 111 της ΣΕΣ και το άρθρο 43 του κανονισμού για το SIS II αναφέρονται επίσης σε αποφάσεις των εθνικών αρχών προστασίας δεδομένων, σημαίνει ότι μια απόφαση θα μπορούσε να θεωρηθεί οριστική εφόσον η απόφαση είναι εκτελεστή και κανένα από τα μέρη δεν άσκησε προσφυγή κατά της απόφασης αυτής.»¹

Παρά τις ενδεχόμενες διαφορετικές ερμηνείες του όρου «οριστική απόφαση», αναλόγως των διαφορών των νομικών συστημάτων και διαδικασιών, η Κοινή Αρχή Ελέγχου συμπέρανε στη γνώμη της ότι οποιαδήποτε οριστική απόφαση δικαστηρίου ή αρχής που αναφέρονται στο άρθρο 111, η οποία αφορά καταχώρηση στην οποία έχει προβεί άλλο συμβαλλόμενο μέρος, θα πρέπει πάντοτε να εκτελείται από αυτό το άλλο μέρος.

Εάν ληφθούν υπόψη η απόφαση του Δικαστηρίου (Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά του Βασιλείου της Ισπανίας)² και η σχέση μεταξύ της υποχρέωσης των κρατών Σένγκεν να αποδέχονται και να εκτελούν την απόφαση που έλαβε άλλο κράτος Σένγκεν για άρνηση εισόδου ή έκδοση θεώρησης και της υποχρέωσης και αποδοχής της οριστικής απόφασης δικαστηρίου ή αρχής για εξάλειψη καταχώρησης από το SIS, εμφανίζονται στην πράξη ορισμένες ελλείψεις όσον αφορά την εκτέλεση αποφάσεων των εθνικών δικαστηρίων ή αρχών για εξάλειψη καταχωρήσεων, πράγμα που έχει αρνητικό αντίκτυπο στους ενδιαφερομένους.

4.2. Γνωμοδοτήσεις σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 102Α ((SCHAC 2501/07)/SCHAC 2504/08

Σύμφωνα με το άρθρο 102Α παράγραφος 4, το Συμβούλιο πρέπει να υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 102Α της Σύμβασης Σένγκεν και ειδικότερα σχετικά με τους εφαρμοστέους κανόνες περί προστασίας δεδομένων, αφού ζητήσει γνωμοδότηση από την Κοινή Αρχή Ελέγχου.

Κατ' αίτηση του Προέδρου της Ομάδας «SIS/SIRENE» που διατυπώθηκε στις 31 Μαΐου 2007, η Κοινή Αρχή Ελέγχου γνωμοδότησε τον Ιούνιο του 2007.

Το άρθρο 102Α της Σύμβασης Σένγκεν παρέχει στις υπηρεσίες των κρατών μελών που είναι αρμόδιες για την έκδοση αδειών κυκλοφορίας οχημάτων το δικαίωμα πρόσβασης σε συγκεκριμένα δεδομένα του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν. Πρόκειται για δεδομένα σχετικά με μηχανοκίνητα οχήματα, ρυμουλκούμενα και τροχόσπιτα τα οποία έχουν κλαπεί, υπεξαιρεθεί ή απολεσθεί και σχετικά με την καταχώρηση αδειών κυκλοφορίας οχημάτων και πινακίδων αριθμού κυκλοφορίας.

Δυνάμει της αποφάσεως 2006/228/ΔΕΥ, τα δεδομένα για τις εν λόγω άδειες κυκλοφορίας και

¹ Evelien Brouwer, «The Other Side of Moon. The Schengen Information System and Human Rights : A Task for National Courts», Ευρωπαϊκό Κέντρο Πολιτικών Μελετών (CEPS), έγγραφο εργασίας αριθ. 288/Απρίλιος 2008.

² ΕΕ C 86, 8.4.2006, σ. 3.

πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας υποβάλλονται σε επεξεργασία στο σύστημα πληροφοριών Σένγκεν από τις 31 Μαρτίου 2006.

Από την έκθεση προέκυπτε σαφώς ότι η γενική εφαρμογή του άρθρου 102Α δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη σε όλα τα κράτη μέλη. Βάσει των ανωτέρω, η γνωμοδότηση επικεντρώθηκε σε ορισμένα συγκεκριμένα στοιχεία προστασίας δεδομένων σχετικά με την εφαρμογή.

Ελλείψει σαφών και ορατών αποτελεσμάτων τον πρώτο χρόνο, η Κοινή Αρχή Ελέγχου δεν μπορούσε παρά να συμπεράνει ότι ο έλεγχος της χρησιμοποίησης δεδομένων σχετικών με αντικείμενα κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 102Α δεν είναι σύμφωνος με το άρθρο 103 και ότι το Συμβούλιο θα πρέπει να διερευνήσει περαιτέρω εάν τα κράτη μέλη πληρούν τις υποχρεώσεις τους δυνάμει του άρθρου 103 σε σχέση με το άρθρο 102Α.

Δεδομένου ότι η αυστηρή εφαρμογή του άρθρου 103 είναι σημαντική γενικότερα και όχι μόνον όσον αφορά την πρόσβαση από τις υπηρεσίες έκδοσης αδειών κυκλοφορίας οχημάτων, η Κοινή Αρχή Ελέγχου επισήμανε ότι θα πρέπει να ζητήσει από τις εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων να υποβάλουν εκθέσεις για τον τρόπο με τον οποίον εφαρμόζεται το άρθρο 103 στα κράτη τους.

Στο σχέδιο έκθεσης διατυπώθηκε η παρατήρηση ότι οι άδειες κυκλοφορίας οχημάτων και οι πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας δεν είναι δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Η Κοινή Αρχή Ελέγχου τόνισε ότι η παρατήρηση αυτή, στο πλαίσιο στο οποίο διατυπώθηκε, δεν συνάδει με τον ορισμό των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Ο γενικός ορισμός των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως χρησιμοποιείται σε όλες τις σχετικές νομικές πράξεις περί προστασίας δεδομένων, περιγράφει ως δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα *«κάθε πληροφορία που αναφέρεται σε φυσικό πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί· η ταυτότητα ενός προσώπου θεωρείται εξακριβώσιμη όταν μπορεί να προσδιοριστεί με άμεσο ή έμμεσο τρόπο»*.

Η Κοινή Αρχή Ελέγχου επισήμανε ότι οι εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων γενικά θεωρούν ότι οι άδειες κυκλοφορίας οχημάτων και οι πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας είναι δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, εκτός εάν οι συνθήκες της επεξεργασίας δεν παρείχαν καμία δυνατότητα εξακρίβωσης της ταυτότητας του κατόχου της άδειας ή της πινακίδας.

Επίσης η Κοινή Αρχή Ελέγχου εξέφρασε κάποια ανησυχία για το γεγονός ότι σε ορισμένες χώρες οι προβλεπόμενοι από το άρθρο 102Α έλεγχοι πραγματοποιούνταν ήδη πριν από την εφαρμογή του εν λόγω άρθρου. Το μόνο συμπέρασμα που μπορεί συνεπώς να εξαχθεί είναι ότι οι δραστηριότητες αυτές πρέπει να θεωρούνται κατάχρηση δυνάμει του εθνικού δικαίου των εν λόγω χωρών. Το συμπέρασμα αυτό ενισχύει τη στρατηγική της Κοινής Αρχής Ελέγχου να ενθαρρύνει διαρκώς την ανάπτυξη ελεγκτικών μηχανισμών, μεταξύ άλλων περιοδικών ελέγχων της χρήσης του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν.

Εν κατακλείδι, η Κοινή Αρχή Ελέγχου, επισημαίνοντας ότι η εφαρμογή του άρθρου 102Α και η επεξεργασία των αδειών κυκλοφορίας οχημάτων και των πινακίδων αριθμού κυκλοφορίας δεν

έχουν ολοκληρωθεί ακόμη σε όλα τα κράτη μέλη, εξέφρασε ορισμένους προβληματισμούς σχετικά με την εφαρμογή αυτή. Οι προβληματισμοί αφορούσαν συγκεκριμένα την προφανή έλλειψη ελέγχου της χρήσης δεδομένων. Η Κοινή Αρχή Ελέγχου παρότρυνε το Συμβούλιο να μεριμνήσει ώστε τα κράτη μέλη να τηρήσουν τις υποχρεώσεις τους δυνάμει του άρθρου 103 σε σχέση με το άρθρο 102Α.

Η Κοινή Αρχή Ελέγχου ζήτησε η γνωμοδότηση αυτή να προσαρτηθεί στην έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Στις 7 Ιουλίου 2008 η Κοινή Αρχή Ελέγχου παρέλαβε αίτηση της Ομάδας «SIS/SIRENE» για γνωμοδότηση σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 102Α κατά το έτος 2007.

Η Κοινή Αρχή Ελέγχου επισήμανε στη γνωμοδότησή της ότι δεν ελήφθη υπόψη η εφαρμογή της ΣΕΣ σε εννέα νέα κράτη Σένγκεν την 1η Σεπτεμβρίου 2007.

Σύμφωνα με το Παράρτημα Ι της απόφασης του Συμβουλίου 2007/471/ΕΚ, οι διατάξεις του άρθρου 64 και των άρθρων 92 ως 119 της ΣΕΣ καθώς και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1160/2005 θα εφαρμόζονταν στα νέα κράτη Σένγκεν από την 1η Σεπτεμβρίου 2007. Αν και τα νέα κράτη Σένγκεν ενδεχομένως δεν εφήρμοσαν στην πράξη το άρθρο 102Α, η έκθεση δεν περιείχε καμία σχετική πληροφορία.

Για μια ακόμη φορά η Κοινή Αρχή Ελέγχου τόνισε ότι είναι αναγκαίο να τηρείται κατάλληλο μητρώο όσον αφορά τη χρήση ορισμένων δεδομένων από τις υπηρεσίες έκδοσης άδειας κυκλοφορίας οχημάτων προκειμένου να διαπιστώσουν εάν ένα όχημα έχει κλαπεί, υπεξαιρεθεί ή απολεσθεί. Καθώς η έκθεση περιείχε παρεμφερή επισκόπηση με την έκθεση του 2006, η Κοινή Αρχή Ελέγχου επανέλαβε το συμπέρασμά της του 2006 *«ότι ο έλεγχος της χρησιμοποίησης δεδομένων σχετικών με αντικείμενα κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 102Α δεν είναι ακόμη σύμφωνος με το άρθρο 103»*. Η Κοινή Αρχή Ελέγχου υπενθύμισε επίσης τη θέση που έλαβαν οι εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων για το κατά πόσον τα δεδομένα που εισάγονται στο SIS σύμφωνα με το άρθρο 102Α θεωρούνται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα καθώς και τις υποχρεώσεις των κρατών μελών όσον αφορά την ορθή εφαρμογή του άρθρου 103 σε σχέση με το άρθρο 102Α.

4.3. Γνωμοδότηση όσον αφορά την υλοποίηση διακομιστή ταχυδρομείου που να διαβιβάζει μηνύματα SIRENE σε κεντρικό σημείο στους χώρους του C.SIS (SCHAC 2502/07)

Η Κοινή Αρχή Ελέγχου παρέλαβε αίτημα από τον Πρόεδρο της Επιτροπής του άρθρου 36 για γνωμοδότηση σχετικά με την υλοποίηση κεντρικής αρχιτεκτονικής με αστεροειδή τοπολογία για την ανταλλαγή μηνυμάτων SIRENE και τις προτεινόμενες αρχές επικοινωνίας μεταξύ χωρών. Η

Κεντρική Αρχή Ελέγχου επικεντρώθηκε στη γνωμοδότησή της στις αρχές επικοινωνίας, όπως περιγράφονται στο αίτημα, καθώς και σε ορισμένες αρχές σχετικές με τη διαθεσιμότητα του δικτύου.

Εν προκειμένω, η Κοινή Αρχή Ελέγχου τόνισε ότι η υπηρεσία τεχνικής υποστήριξης του συστήματος πληροφοριών Σένγκεν καθώς και η προτεινόμενη χρήση διακομιστή ταχυδρομείου στο C.SIS πρέπει να τηρούν τις αρχές προστασίας δεδομένων που ορίζονται στη Σύμβαση του Σένγκεν καθώς και με τις αρχές της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης της 28ης Ιανουαρίου 1981 και της σύστασης αριθ. R (87) 15 της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης. Για το σκοπό αυτό, θα πρέπει να τηρούνται οι εξής απαιτήσεις ποιότητας :

- i) Εμπιστευτικότητα : να εξασφαλίζεται ότι πρόσβαση στην πληροφορία είχαν μόνον οι εξουσιοδοτημένοι χρήστες, και
- ii) Διαθεσιμότητα : να εξασφαλίζεται ότι οι εξουσιοδοτημένοι χρήστες είχαν πρόσβαση σε πληροφορίες και συναφή στοιχεία όταν τα χρειάζονταν.

Η Κοινή Αρχή Ελέγχου, περιγράφοντας την εφαρμογή της αρχής της εμπιστευτικότητας κατά τη χρήση διακομιστή ταχυδρομείου στο C.SIS και τις διαδικασίες που περιλαμβάνονται στην αίτηση, επισήμανε ότι πρέπει να ισχύουν τα εξής μέτρα :

1. Τα αποθηκευμένα μηνύματα πρέπει πάντα να διατηρούνται κρυπτογραφημένα κατά τη χρονική περίοδο αποθήκευσης.
2. Τα μηνύματα που αποστέλλονται από το C.SIS στους αποδέκτες πρέπει να διαγράφονται αμέσως μετά την παραλαβή της αναφοράς παράδοσης.
3. Τα μηνύματα που δεν κατέστη δυνατόν να παραδοθούν σε αποδέκτη (έπειτα από ορισμένο αριθμό προσπαθειών) θα πρέπει κατ' αρχήν να επιστρέφονται στον αποστολέα συνοδευόμενα από αναφορά μη παράδοσης.
4. Στην αίτηση δεν αναφερόταν ποιο κλειδί κρυπτογράφησης πρέπει να χρησιμοποιούν οι υπηρεσίες SIRENE για την παράδοση των μηνυμάτων σε περίπτωση που έχει ενεργοποιηθεί ο εφεδρικός διακομιστής στην Αυστρία (λόγω βλάβης του διακομιστή στο C.SIS).
 - α) εάν το ιδιωτικό κλειδί του C.SIS χρησιμοποιηθεί και στην εφεδρική εγκατάσταση, τότε θα διατρέχει σοβαρό κίνδυνο, δεδομένου ότι ισχύει πάντα η αρχή ότι το ιδιωτικό κλειδί πρέπει να το γνωρίζει μόνον ο κάτοχός του, ή
 - β) χρησιμοποιείται ξεχωριστό αυστριακό κλειδί. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να καθορισθεί τυπική διαδικασία που να περιγράφει τα καθήκοντα όσον αφορά τη διαχείριση των ανακολουθιών που προκύπτουν από τη χρήση διαφορετικών δημόσιων κλειδιών για την παράδοση μηνυμάτων από τις εθνικές υπηρεσίες προς το διακομιστή. Εξάλλου, θα πρέπει να περιγραφεί η διαδικασία μετάβασης των μηνυμάτων,

κρυπτογραφημένων με το δημόσιο κλειδί του εφεδρικού διακομιστή, προς το διακομιστή C.SIS (και αντιστρόφως). Τέλος, θα πρέπει να περιγραφεί μια διαδικασία για την αντιμετώπιση του προβλήματος των μηνυμάτων που είναι κρυπτογραφημένα με κλειδιά που πλέον δεν ισχύουν.

5. Πρέπει να περιγραφεί διαδικασία διαχείρισης κλειδιών.
6. Πρέπει να περιγραφεί διαδικασία για το χειρισμό μηνυμάτων χαρακτηρισμένων για «μη χρήση» (για οποιοδήποτε λόγο).

Η εφαρμογή της αρχής της διαθεσιμότητας κατά τη χρήση διακομιστή ταχυδρομείου στο C.SIS πρέπει να συνεπάγεται τα εξής μέτρα :

1. Για να αυξηθεί η διαθεσιμότητα του υποσυστήματος παράδοσης ταχυδρομείου, η γραμμή επικοινωνίας για τα μηνύματα του διακομιστή ταχυδρομείου θα πρέπει να είναι διαφορετική από τη γραμμή μεταξύ του N.SIS και του C.SIS.
2. Ο διακομιστής ταχυδρομείου του C.SIS θα πρέπει επίσης να διαθέτει εναλλακτική γραμμή για τη δρομολόγηση μηνυμάτων σε περίπτωση που δεν είναι διαθέσιμη η κύρια γραμμή δρομολόγησης.
3. Έγινε σύσταση για εκπόνηση σύντομης ανάλυσης κινδύνων για ζητήματα διαθεσιμότητας (χρόνοι απόκρισης, χρόνοι που απαιτούνται για εφεδρικά συστήματα, υποθετικά σενάρια κ.λπ). Για τη συγκεκριμένη διαδικασία ενδείκνυται επίσης η εκπόνηση σχεδίου συνέχισης της λειτουργίας.

4.4. Γνωμοδότηση σχετικά με το σχέδιο εκτελεστικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένου του εγχειριδίου SIRENE για το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SCHAC 2503/07)

Κατόπιν της αιτήσεως της Επιτροπής για γνωμοδότηση σχετικά με το σχέδιο εκτελεστικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένου αναθεωρημένου εγχειριδίου SIRENE για το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς, η Κοινή Αρχή Ελέγχου γνωμοδότησε τον Οκτώβριο του 2007.

Στη γνώμη της η Κοινή Αρχή Ελέγχου έδωσε ιδιαίτερη προσοχή στις χρονικές περιόδους διατήρησης των μητρώων, διερωτώμενη γιατί επελέγη η μεγαλύτερη περίοδος διατήρησης αντί της μονοετούς περιόδου κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 18 παράγραφος 3 της απόφασης του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 2007 σχετικά με την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη χρήση του συστήματος πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς¹ και στο άρθρο 18 παράγραφος 3 του κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το ίδιο θέμα².

¹ EE L 205, 7.8.2007, σ. 63.

² EE L 381, 28.12.2006, σ. 4.

Ένα άλλο πρόβλημα που έθιξε η Κοινή Αρχή Ελέγχου ήταν η διαγραφή ευρωπαϊκών ενταλμάτων σύλληψης που έχουν λήξει. Η Κοινή Αρχή Ελέγχου επισήμανε ότι ένα ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης που έχει λήξει δεν εξαλείφεται αυτόματα αλλά πρέπει να το εξαλείψει το κράτος μέλος.

Ταυτόχρονα το κράτος μέλος θα ελέγχει εάν έχει εισάγει κι άλλα ευρωπαϊκά εντάλματα σύλληψης για το ίδιο πρόσωπο τα οποία ενδεχομένως συνεπάγονται παράταση της καταχώρησης. Όσον αφορά αυτές τις διαδικασίες διαγραφής έχει υπάρξει και αρνητική εμπειρία και γι' αυτό έχει γίνει εισήγηση τα αρχεία που έχουν λήξει να εξαλείφονται αυτομάτως. Η Κοινή Αρχή Ελέγχου εισηγήθηκε μια τεχνική λύση, να εξαλείφεται μόνο το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και όχι η καταχώρηση, για το ενδεχόμενο να υπάρχουν κι άλλα ευρωπαϊκά εντάλματα σύλληψης για το ίδιο πρόσωπο.

Στη γνωμοδότησή της η Κοινή Αρχή Ελέγχου εστίασε επίσης στη μορφή και την ποιότητα των βιομετρικών δεδομένων. Επέστησε την προσοχή στην ευρύτερη χρήση δακτυλικών αποτυπωμάτων παρά φωτογραφιών κατά τα προβλεπόμενα στην απόφαση του Συμβουλίου. Τέτοια βιομετρικά δεδομένα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο για την επαλήθευση της ταυτότητας προσώπου που εντοπίστηκε έπειτα από αναζήτηση στο SIS II με βάση αλφαριθμητικά δεδομένα.

Η Κοινή Αρχή Ελέγχου, αναλύοντας τις πιθανές επιπτώσεις στις αρχές προστασίας δεδομένων κατά τη σύνδεση καταχωρήσεων, εισηγήθηκε να διασφαλισθεί ότι θα τροποποιηθούν οι διατάξεις του κειμένου, ώστε να υπογραμμισθεί ότι τα δικαιώματα πρόσβασης είναι καθοριστικά για να επιτραπεί η πρόσβαση σε συνδεδεμένες καταχωρήσεις.

Αναφερόμενη στις δυνατότητες αναζήτησης στο SIS II, η Κοινή Αρχή Ελέγχου τόνισε ότι, βάσει των σκοπών του SIS II, η απλή αναζήτηση στοιχείων θα πρέπει να είναι υποχρεωτική, με δυνατότητα άλλων αναζητήσεων αναλόγως των αναγκών και σε σχέση και με τα αποτελέσματα της πρώτης απλής αναζήτησης. Η Κοινή Αρχή Ελέγχου εισηγήθηκε να τροποποιηθεί το κείμενο ώστε να καταστεί σαφές ότι η απλή αναζήτηση είναι πάντα η υποχρεωτική πρώτη αναζήτηση που πρέπει να γίνεται στο SIS II και, εφόσον χρειάζεται, έπεται άλλη αναζήτηση.

Μια άλλη πτυχή που πρέπει να προσεχθεί είναι ο ορισμός της «διευρυμένης αναζήτησης» ως εργαλείου σχεδιασμένου για την εκτέλεση πολύπλοκων αναζητήσεων που δεν καλύπτονται από άλλα είδη αναζητήσεων και μπορούν να ορισθούν από τους χρήστες με ειδική γλώσσα αναζήτησης. Η Κοινή Αρχή Ελέγχου εισηγήθηκε να επανεξετασθεί η «διευρυμένη αναζήτηση» και να καθορισθούν τα κριτήρια αναζήτησης που μπορούν να χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της απόφασης του Συμβουλίου και του κανονισμού.

Η Κοινή Αρχή Ελέγχου υπέβαλε επίσης παρατηρήσεις όσον αφορά το αναθεωρημένο εγχειρίδιο SIRENE. Η Αρχή εστίασε στη χρησιμοποίηση του SIS II για άλλους σκοπούς και διερωτήθηκε πώς η υπηρεσία SIRENE του κράτους μέλους που εισάγει τα στοιχεία μπορεί να τηρεί τις υποχρεώσεις

της όσον αφορά το συντονισμό της επαλήθευσης της ποιότητας των πληροφοριών, όπως ορίζεται στο άρθρο 7 παράγραφος 2 της απόφασης του Συμβουλίου και του κανονισμού.

Η Κοινή Αρχή Ελέγχου εξέφρασε επίσης προβληματισμό σχετικά με τις διάφορες αρμοδιότητες για την εξασφάλιση της ποιότητας των δεδομένων και την ανάγκη να καθορισθούν συγκεκριμένοι κανόνες για τον τρόπο άσκησης και ελέγχου αυτών των αρμοδιοτήτων.

Ένα άλλο ζήτημα που ανησυχεί την Κοινή Αρχή Ελέγχου είναι η μάσκα εισαγωγής δεδομένων που περιλαμβάνει δεκαπέντε κατηγορίες πληροφοριών σχετικά με δακτυλικά αποτυπώματα και η συνάφεια των συμπληρωματικών πληροφοριών καθώς και η συμμόρφωση της επεξεργασίας τέτοιων δεδομένων με την απόφαση του Συμβουλίου και τον κανονισμό.

Στη γνωμοδότηση εξετάσθηκε εκτενώς η σχέση μεταξύ SIRENE και Ευρωπόλ. Η Κοινή Αρχή Ελέγχου υποστηρίζει σθεναρά αυτή τη συνεργασία όταν συμβάλλει στην ποιότητα των δεδομένων που υφίστανται επεξεργασία στο SIS II ή όταν συμβάλλει στη συμμόρφωση με συγκεκριμένα άρθρα της απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με την πρόσβαση της Ευρωπόλ στο SIS II.

Σύμφωνα με το άρθρο 41 παράγραφος 2 της απόφασης του Συμβουλίου, η Ευρωπόλ υποχρεούται να ενημερώνει το κράτος μέλος όταν μια αναζήτηση που διενεργεί εντοπίζει την ύπαρξη καταχώρησης στο SIS II. Το κεφάλαιο 2.14 του εγχειριδίου αναφέρεται στο σημείο επαφής της εθνικής υπηρεσίας Ευρωπόλ των κρατών μελών. Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι μετά την πρόσφατη τροποποίηση¹ της Σύμβασης Ευρωπόλ, η υπηρεσία αυτή δεν θα χρειάζεται πλέον να αποτελεί το μόνο γραφείο συνδέσμου μεταξύ της Ευρωπόλ και του κράτους μέλους (βλ. άρθρο 4 παράγραφος 2 της Σύμβασης Ευρωπόλ). Εξάλλου, δεδομένων των καθηκόντων της Ευρωπόλ, οι λόγοι για να ενημερωθεί ένα κράτος μέλος μέσω της εθνικής υπηρεσίας Ευρωπόλ μπορεί να είναι διαφορετικής φύσεως αλλά και διαφορετικών βαθμών εμπιστευτικότητας. Η αυστηρή υποχρέωση ενημέρωσης του SIRENE για κάθε ανταλλαγή, όπως προτείνεται στο εγχειρίδιο, ενδέχεται να μην είναι σύμφωνη με συγκεκριμένους όρους που εφαρμόζονται στις ανταλλαγές μεταξύ της Ευρωπόλ και των σημείων επαφής της στα κράτη μέλη. Η Κοινή Αρχή Ελέγχου πρότεινε να αναδιατυπωθεί το κεφάλαιο 2.14 και, όσον αφορά την ευθύνη των κρατών μελών για την ποιότητα των δεδομένων, να θεσπισθεί η υποχρέωση ότι πληροφορίες που καθίστανται διαθέσιμες μέσω επαφών μεταξύ της Ευρωπόλ και των κρατών μελών και ενδέχεται να επιφέρουν αλλαγή ή διαγραφή της καταχώρησης SIS II πρέπει να κοινοποιούνται στην υπηρεσία SIRENE.

4.5. Γνωμοδότηση σχετικά με τις αρχές που διέπουν τη συνεργασία μεταξύ εθνικών αρχών ελέγχου βάσει της Συμβάσεως του Σένγκεν

Το Νοέμβριο του 1006 η Κοινή Αρχή Ελέγχου αποφάσισε να θεσπίσει αρχές όσον αφορά τη συνεργασία μεταξύ εθνικών αρχών ελέγχου. Βάσει της πείρας από τη συνεργασία αυτή και

¹ ΕΕ C 2, 6.1.2004, σ. 3.

επισκοπήσεως της εφαρμογής του άρθρου 111 από την Κοινή Αρχή Ελέγχου, αποφασίσθηκε να ενημερωθούν οι αρχές του 1996. Κατά συνέπεια η Κοινή Αρχή Ελέγχου εξέδωσε νέα γνωμοδότηση σχετικά με τις αρχές που διέπουν τη συνεργασία μεταξύ εθνικών αρχών ελέγχου βάσει της Συμβάσεως του Σένγκεν τον Ιούνιο του 2008.

Η ενισχυμένη ανταλλαγή πληροφοριών επιβολής του νόμου στο σύνολο της ΕΕ, στο πλαίσιο της οποίας δεδομένα που αφορούν συγκεκριμένο πρόσωπο είναι δυνατόν να υποβληθούν σε επεξεργασία σε διάφορα κράτη μέλη και/ή οργανισμούς της ΕΕ, δυσχεραίνει την άσκηση των δικαιωμάτων του προσώπου το οποίο αφορούν τα δεδομένα.

Οι διαφορετικές εθνικές νομοθεσίες και διαδικασίες και πρακτικές καθώς και οι υφιστάμενοι γλωσσικοί φραγμοί αποτελούν περαιτέρω εμπόδια για το πρόσωπο το οποίο αφορούν τα δεδομένα.

Η σύμβαση του Σένγκεν περιέχει παραδείγματα ειδικής συνεργασίας μεταξύ εθνικών αρχών προστασίας δεδομένων σε σχέση με τα δικαιώματα των προσώπων τα οποία αφορούν τα δεδομένα. Το πρόσωπο το οποίο αφορούν τα δεδομένα μπορεί να ζητήσει πρόσβαση σε οποιοδήποτε από τα κράτη του Σένγκεν, ακόμη και στην περίπτωση που το εν λόγω κράτος του Σένγκεν δεν είναι υπεύθυνο για την καταχώρηση των δεδομένων στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS). Θεσπίζονται ειδικοί κανόνες σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο και την αμοιβαία συνεργασία μεταξύ εθνικών αρχών προστασίας δεδομένων. Μολονότι ο όρος «στενή συνεργασία» δεν ορίζεται στη Σύμβαση του Σένγκεν, οι αρχές προστασίας δεδομένων υποχρεούνται να συνεργάζονται μεταξύ τους κατά τρόπο ώστε να επικουρούν πλήρως η μία την άλλη καθώς και το πρόσωπο το οποίο αφορούν τα δεδομένα κατά την άσκηση των σχετικών δικαιωμάτων.

Τί σημαίνει αυτό στην πράξη; Σημαίνει ότι η άσκηση των δικαιωμάτων του προσώπου το οποίο αφορούν τα δεδομένα θα πρέπει να εξασφαλίζει στο πρόσωπο αυτό την πρόσβαση στη δικαιοσύνη που αποτελεί μέρος της αποτελεσματικής νομικής προστασίας.

Η σημασία της Σύμβασης συνίσταται στην αναγνώριση ότι τα πρόσωπα τα οποία αφορούν τα δεδομένα δεν θα είναι πάντοτε σε θέση να μεταβούν σε άλλο κράτος ή να προσεγγίσουν αρχή αυτού του κράτους προκειμένου να επικαλεσθούν τα δικαιώματά τους, π.χ. λόγω του κόστους του ταξιδιού ή γλωσσικών φραγμών. Εν προκειμένω η πείρα από το SIS και την άσκηση των δικαιωμάτων των προσώπων τα οποία αφορούν τα δεδομένα μας παρέχει πληροφορίες ως το προς το κατά πόσον θα μπορούσε να αναπτυχθεί περαιτέρω η συνεργασία μεταξύ εθνικών αρχών προστασίας δεδομένων.

Οι βασικές αρχές βασίζονται στα ακόλουθα άρθρα¹ :

Άρθρο 106 παράγραφος 3, που περιγράφει την εφαρμοζόμενη διαδικασία όταν τα κράτη του Σένγκεν δεν μπορούν να συμφωνήσουν κατά πόσον συγκεκριμένα δεδομένα περιέχουν σφάλμα περί το δίκαιο ή περί τα πράγματα.

¹ Η νέα νομική βάση για το SIS II περιέχει ανάλογες διατάξεις με εξαίρεση το άρθρο 114.

Άρθρο 109, που περιγράφει το δικαίωμα πρόσβασης και την ακολουθούμενη διαδικασία.

Άρθρο 110, που περιγράφει το δικαίωμα κάθε προσώπου να επιτύχει τη διόρθωση ή την εξάλειψη δεδομένων που το αφορούν και περιέχουν σφάλμα περί τα πράγματα ή περί το δίκαιο.

Άρθρο 111, που περιγράφει το δικαίωμα προσφυγής στα δικαστήρια και την υποχρέωση εκτέλεσης των οριστικών δικαστικών αποφάσεων από τα κράτη του Σένγκεν.

Άρθρο 114, που περιγράφει το δικαίωμα να ζητηθεί από μια εθνική αρχή ελέγχου να ελέγξει τα δεδομένα και τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί εάν τα δεδομένα αυτά έχουν καταχωρηθεί από άλλο κράτος του Σένγκεν.

Η Κοινή Αρχή Ελέγχου ασχολήθηκε με διάφορα πρακτικά θέματα στη γνωμοδότησή της.

Γλώσσα : Από την παρούσα πρακτική σε θέματα συνεργασίας προκύπτει ότι μερικές φορές οι αιτήσεις ή οι απαντήσεις στις αιτήσεις υποβάλλονται στη γλώσσα της αιτούσας και της προς την αίτηση αρχής. Δεδομένου ότι τα έγγραφα που καταρτίζουν οι εθνικές αρχές ελέγχου ενδέχεται να πρέπει επίσης να διαβιβασθούν στο πρόσωπο το οποίο αφορούν τα δεδομένα, μπορεί να παρουσιασθεί η περίπτωση να λάβει το πρόσωπο αυτό πληροφορίες σε άλλη γλώσσα.

Είναι δυνατά δύο σενάρια :

- Όλη η αλληλογραφία πραγματοποιείται σε μία γλώσσα, οπότε συνιστάται η χρήση των αγγλικών.
- Όλη η αλληλογραφία πραγματοποιείται στις γλώσσες των μερών, που είναι το καθένα υπεύθυνο για επίσημη μετάφραση κατανοητή στην άλλη εθνική αρχή ελέγχου και το πρόσωπο το οποίο αφορούν τα δεδομένα.

Προθεσμίες : Προς το συμφέρον του προσώπου το οποίο αφορούν τα δεδομένα οι αιτήσεις συνεργασίας διεκπεραιώνονται το συντομότερο δυνατόν.

Πρόσωπα επαφής : Προκειμένου να διευκολυνθεί περαιτέρω η συνεργασία, κάθε εθνική αρχή ελέγχου θα διαθέτει κατάλογο προσώπων επαφής. Λόγω των δυσχερειών που παρουσιάζει η διαρκής ενημέρωση του καταλόγου αυτού, τα μέλη της Κοινής Αρχής Ελέγχου θα αποτελούν τα πρόσωπα επαφής.

4.6. 1.5.5. Γνωμοδότηση σχετικά με το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και τους βίαιους ταραχοποιούς 8/10

Το καλοκαίρι του 2008 η Κοινή Αρχή Ελέγχου σημείωσε τις συζητήσεις της Ομάδας SIS/SIRENE σχετικά με τη χρήση των καταχωρήσεων του άρθρου 99 του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν για βίαιους ταραχοποιούς. Οι συζητήσεις αυτές επικεντρώθηκαν στη συνυπαγωγή νέων κατηγοριών δεδομένων στο SIS : δεδομένων για βίαιους ταραχοποιούς, που αφορούν τα πρόσωπα τα οποία θα αποκλείονται από εκδηλώσεις όπως οι Ευρωπαϊκές Σύνοδοι Κορυφής ή παρόμοια γεγονότα, διεθνείς αθλητικές ή πολιτιστικές εκδηλώσεις ή άλλες μαζικές συγκεντρώσεις, δυνάμει της Συμβάσεως του Σένγκεν.

Η πρόταση αυτή προκάλεσε ερωτηματικά από την άποψη της προστασίας των δεδομένων. Η Κοινή Αρχή Ελέγχου διαβίβασε στον Πρόεδρο της Ομάδας/Μικτής Επιτροπής SIS/SIRENE επιστολή με την οποία εκφράζει τις ανησυχίες της και τις αμφιβολίες της όσον αφορά τη σχετική πρωτοβουλία. Η Κοινή Αρχή Ελέγχου εξέφρασε επίσης τη λύπη της για το γεγονός ότι δεν ζητήθηκε η γνωμοδότησή της εν προκειμένω σε προγενέστερο στάδιο.

Κατά πρώτο λόγο η Κοινή Αρχή Ελέγχου επισήμανε ότι οι καταχωρήσεις του άρθρου 99 αφορούν ειδικά την καταστολή αξιόποινης πράξης που έχει αρχίσει ήδη ή την πρόληψη απειλών της δημόσιας ασφάλειας. Αυτή ήταν η προϋπόθεση των καταχωρήσεων του άρθρου 99. Λόγω του προτεινόμενου σκοπού για τη χρήση του άρθρου 99 SIS, μπορούμε να υποθέσουμε ότι η πρόληψη απειλών της δημόσιας ασφάλειας είναι ο μοναδικός στόχος της (προτεινόμενης) καταχώρησης. Επιπλέον, η εισαγωγή καταχώρησης του άρθρου 99 στο SIS είναι δυνατή μόνο για πρόσωπο το οποίο προτίθεται να διαπράξει ή διαπράττει πολυάριθμες και **εξαιρετικά σοβαρές αξιόποινες πράξεις** ή όταν η συνολική εκτίμηση για το συγκεκριμένο πρόσωπο, με βάση πληροφορίες για αξιόποινες πράξεις τις οποίες έχει διαπράξει έως τη συγκεκριμένη στιγμή, επιτρέπει να υποτεθεί ότι το υπόψη πρόσωπο θα διαπράξει και στο μέλλον **εξαιρετικά σοβαρές αξιόποινες πράξεις**. Ο όρος «**εξαιρετικά σοβαρή αξιόποινη πράξη**» δεν ορίζεται στη σύμβαση και οι ποινικές νομοθεσίες ενδέχεται να διαφέρουν από χώρα σε χώρα. Λαμβανομένης υπόψη της περιγραφής της ομάδας αυτής ως «βίαιων ταραχοποιών» και σε σχέση με μαζικές συγκεντρώσεις όπως οι διεθνείς αθλητικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις και οι Ευρωπαϊκές Σύνοδοι Κορυφής ή παρόμοια γεγονότα (G8), η Αρχή εξέφρασε αμφιβολίες ως προς το κατά πόσον οι δραστηριότητες που περιγράφονται στην πρόταση είναι δυνατόν να καταταγούν στις «**εξαιρετικά σοβαρές αξιόποινες πράξεις**» και αποτελέσουν αφορμή για καταχώρηση δυνάμει του άρθρου 99.

Η Κοινή Αρχή Ελέγχου επισήμανε επίσης ότι ο όρος «ταραχοποιός» δεν ορίζεται ούτε στη Σύμβαση του Σένγκεν ούτε σε ευρωπαϊκό ή διεθνές νομοθέτημα. Δεδομένου ότι δεν υφίσταται σαφής ορισμός και εναρμονισμένη ερμηνεία για τον όρο αυτό, υπάρχει μεγάλος κίνδυνος να εισάγονται στο SIS δεδομένα για αθώους χωρίς καμία αιτιολόγηση. Ο σκοπός των καταχωρήσεων για τα πρόσωπα αυτά είναι ο αποκλεισμός τους από εκδηλώσεις. Ο αποκλεισμός αυτός σημαίνει ότι θα απαγορεύεται στα πρόσωπα αυτά να προσεγγίζουν τον τόπο διοργάνωσης των εκδηλώσεων ή ακόμη και να εισέλθουν στη χώρα στην οποία πραγματοποιείται η εκδήλωση. Εν προκειμένω η Κοινή Αρχή Ελέγχου επισήμανε ότι το άρθρο 99 της Σύμβασης του Σένγκεν δεν προβλέπει καταναγκαστικά μέτρα (δεν είναι δυνατόν να πραγματοποιηθούν συλλήψεις δυνάμει του άρθρου αυτού) και ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για τους σκοπούς της διακριτικής παρακολούθησης ή για ειδικούς ελέγχους. Κατά συνέπεια δεν είναι σαφής ο σκοπός της πρότασης και η έγκρισή της θα συνεπαγόταν ασφαλώς απόκλιση από τον αρχικό σκοπό των καταχωρήσεων του άρθρου 99.

Η Σύμβαση του Σένγκεν καθώς και η νέα νομική βάση του SIS II¹ περιορίζουν σαφώς τη χρήση των καταχωρήσεων αυτών σε ειδική κατηγορία προσώπων και ειδική κατηγορία εγκλήματος. Η κατηγορία εγκλήματος περιγράφεται στη Σύμβαση του Σένγκεν ως «εξαιρετικά σοβαρές αξιόποινες

¹ Απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με τη δημιουργία, τη λειτουργία και τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II).

πράξεις» και στην απόφαση του Συμβουλίου ως «σοβαρές αξιόποινες πράξεις», με σαφή παραπομπή στις αξιόποινες πράξεις που συνοψίζονται στο άρθρο 2 της απόφασης-πλαίσιου του Συμβουλίου για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών. Τα μόνα εγκλήματα που αναφέρονται στην εν λόγω απόφαση-πλαίσιο όσον αφορά ενδεχόμενη άσκηση βίας στο πλαίσιο εκδηλώσεων λόγω της οποίας πρέπει να αποκλεισθούν από αυτές συγκεκριμένα πρόσωπα είναι η ανθρωποκτονία ή η βαρεία σωματική βλάβη.

Μια άλλη πτυχή που τονίσθηκε ήταν ο σκοπός της καταχώρησης και τα αναμενόμενα μέτρα. Το άρθρο 99 της Σύμβασης του Σένγκεν και το άρθρο 36 της απόφασης του Συμβουλίου ορίζουν ως σκοπό της καταχώρησης τη διακριτική παρακολούθηση ή τον ειδικό έλεγχο (Σύμβαση του Σένγκεν) ή τους διακριτικούς ελέγχους ή ειδικούς ελέγχους (απόφαση του Συμβουλίου).

Επίσης η επιθεώρηση του άρθρου 99 από την Κοινή Αρχή Ελέγχου κατέδειξε σαφώς ότι η εθνική νομοθεσία ορισμένων κρατών του Σένγκεν δεν παρέχει στις αρμόδιες αρχές τη δυνατότητα να διενεργούν ειδικούς ελέγχους, ενώ σε άλλα κράτη απαιτείται δικαστική εντολή¹.

Λόγω της προτεινόμενης χρήσης των καταχωρήσεων αυτών για τον αποκλεισμό των βίαιων ταραχοποιών από ορισμένες εκδηλώσεις, μεταξύ άλλων με τη σύλληψη και την κράτησή τους, η Κοινή Αρχή Ελέγχου συμπέρανε ότι η συγκεκριμένη χρήση του άρθρου 99 θα ήταν αντίθετη προς το σκοπό που ορίζεται στη Σύμβαση του Σένγκεν και στην απόφαση του Συμβουλίου. Το στοιχείο αυτό και το συμπέρασμα ότι προφανώς δεν υπάρχει ρεαλιστική σχέση μεταξύ των βίαιων ταραχοποιών και της κατηγορίας προσώπων που ορίζονται στη Σύμβαση του Σένγκεν και στην απόφαση του Συμβουλίου καθιστούν την προτεινόμενη χρήση ασύμβατη με τη νομική βάση και συνεπώς παράνομη.

¹ Έκθεση της Κοινής Αρχής Ελέγχου Σένγκεν όσον αφορά επιθεώρηση της χρήσης των καταχωρήσεων του άρθρου 99 στο πλαίσιο του συστήματος πληροφοριών Σένγκεν, SCHAC 2501/08, Βρυξέλλες, 18 Ιανουαρίου 2008.

5. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Η Σύμβαση του Σένγκεν, καθορίζοντας τα δικαιώματα των προσώπων τα οποία αφορούν τα δεδομένα, προβλέπει ένα σύστημα που παρέχει στα πρόσωπα αυτά τη δυνατότητα να ασκούν τα δικαιώματά τους σε οποιοδήποτε κράτος του Σένγκεν.

Σύμφωνα με το άρθρο 115 παράγραφος 3 της Σύμβασης του Σένγκεν, η Κοινή Αρχή Ελέγχου είναι επίσης αρμόδια να αναλύσει τις δυσκολίες εφαρμογής ή ερμηνείας που μπορεί να παρουσιαστούν κατά τη λειτουργία του συστήματος πληροφοριών Σένγκεν, να μελετήσει τα προβλήματα που μπορούν να τεθούν κατά την άσκηση της ανεξάρτητης εποπτείας που πραγματοποιείται από τις εθνικές αρχές ελέγχου των συμβαλλόμενων μερών, ή επ' ευκαιρία της ασκήσεως του δικαιώματος προσβάσεως στο σύστημα, καθώς επίσης για την επεξεργασία εναρμονισμένων προτάσεων, προκειμένου να εξευρεθούν κοινές λύσεις στα υφιστάμενα προβλήματα.

Θα πρέπει να τονισθεί ότι ο Τίτλος IV Κεφάλαιο 3 της Σύμβασης του Σένγκεν αφορά την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την ασφάλεια των δεδομένων στο πλαίσιο του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν. Οι υποχρεώσεις των κρατών που συμμετέχουν στο SIS και τα δικαιώματα του προσώπου το οποίο αφορούν τα δεδομένα περιγράφονται στο εν λόγω κεφάλαιο. Το άρθρο 115 εισάγει την Κοινή Αρχή Ελέγχου και περιγράφει τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες της αρχής αυτής. Το εν λόγω άρθρο δεν παρέχει στην Κοινή Αρχή Ελέγχου αρμοδιότητα ή εξουσίες παρέμβασης σε συγκρούσεις μεταξύ κρατών σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Ωστόσο, εάν υποπέσει στην αντίληψη της Κοινής Αρχής Ελέγχου περίπτωση κατά την οποία η ερμηνεία της Σύμβασης του Σένγκεν απαιτεί αποσαφήνιση ή εναρμονισμένη πρόταση, η Αρχή είναι αρμόδια να διατυπώσει γνωμοδότηση.

Στις 17 Αυγούστου 2005 η Κοινή Αρχή Ελέγχου παρέλαβε αίτηση του νόμιμου αντιπροσώπου του κ. X, υπηκόου τρίτης χώρας. Η Κοινή Αρχή Ελέγχου εκλήθη να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια όσον αφορά γαλλική καταχώρηση του άρθρου 96 και απόφαση της αυστριακής αρχής προστασίας δεδομένων που διατάσσει την εξάλειψη της καταχώρησης αυτής. Η καταχώρηση του άρθρου 96 είχε εισαχθεί από την Γαλλία και καθιστούσε αδύνατη την πρόσβαση του κ. X στο έδαφος του Σένγκεν· βάσει της καταχωρήσεως αυτής οι αυστριακές αρχές αρνήθηκαν τη χορήγηση θεώρησης στον κ. X. Ο αντιπρόσωπος ζητούσε πρόσβαση στα δεδομένα που είχαν υποβληθεί σε επεξεργασία και πληροφορήθηκε από το αυστριακό Υπουργείο Εσωτερικών ότι υπήρχε καταχώρηση του άρθρου 96 που είχε εισαχθεί από τις γαλλικές αρχές. Ο αντιπρόσωπος του κ. X κίνησε διαδικασία ενώπιον της γαλλικής αρχής προστασίας δεδομένων - CNIL - για την εξάλειψη των δεδομένων, μέσω γάλλου δικηγόρου. Η διαδικασία δεν είχε ως αποτέλεσμα την εξάλειψη των δεδομένων. Ο αντιπρόσωπος του κ. X κίνησε διαδικασία κατά του γαλλικού Υπουργείου Εσωτερικών ενώπιον της αυστριακής επιτροπής προστασίας δεδομένων. Η αυστριακή επιτροπή

προστασία δεδομένων, με απόφαση της 7ης Ιουνίου 2005, δέχθηκε την προσφυγή και διέταξε την εξάλειψη της καταχώρησης εντός τριών εβδομάδων. Η καταχώρηση θα έπρεπε συνεπώς να έχει εξαιρεθεί στις 12 Ιουλίου 2005. Οι γαλλικές αρχές δεν διέγραψαν την καταχώρηση. Ο αντιπρόσωπος του κ. Χ ζήτησε από την Κοινή Αρχή Ελέγχου να ενεργήσει στην περίπτωση αυτή.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση η Κοινή Αρχή Ελέγχου επισήμανε ότι συνέπεσαν δύο διαφορετικές διαδικασίες : μία στην Αυστρία που είχε ως αποτέλεσμα τη απόφαση της αυστριακής επιτροπής προστασίας δεδομένων και μία στη Γαλλία ενώπιον του Συμβουλίου Επικρατείας σχετικά με την άρνηση του γαλλικού Υπουργείου Εξωτερικών να διορθώσει ή να εξαλείψει την καταχώρηση όπως ζήτησε ο κ. Χ. Λόγω του ειδικού χαρακτήρα της υπόθεσης αυτής η Κοινή Αρχή Ελέγχου γνωστοποίησε την ερμηνεία που έδωσε στο άρθρο 111 σε όλα τα μέρη.

Ενόψει του μελλοντικού νομικού πλαισίου του SIS II όσον αφορά τα δικαιώματα των προσώπων τα οποία αφορούν τα δεδομένα, έχουν περιληφθεί στο εν λόγω νομικό πλαίσιο θετικές νέες διατάξεις σε σχέση με τη Σύμβαση του Σένγκεν. Κατά πρώτο λόγο στο άρθρο 42 του κανονισμού προβλέπεται το δικαίωμα ενημέρωσης των υπηκόων τρίτων χωρών που έχουν καταχωρηθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1987/2006. Η απόφαση 2007/533/ΔΕΥ και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1987/2006 ενισχύουν την ευθύνη των κρατών του Σένγκεν, υποχρεώνοντάς τα (άρθρο 58 και άρθρο 41), σε περίπτωση που ένα πρόσωπο υποβάλλει αίτηση πρόσβασης σε δεδομένα ή διόρθωσης ή εξάλειψής τους, να ενημερώνουν το πρόσωπο αυτό το συντομότερο δυνατόν και εν πάση περιπτώσει εντός εξήντα ημερών από την ημερομηνία της αίτησης πρόσβασης ή συντομότερα εφόσον το προβλέπει η εθνική νομοθεσία.

Έχει σημασία ότι τόσο η απόφαση του Συμβουλίου όσο και ο κανονισμός περιέχουν την υποχρέωση των κρατών να ενημερώνουν τους ενδιαφερομένους για τη συνέχεια που δίνεται στην άσκηση του δικαιώματός τους για διόρθωση και εξάλειψη το συντομότερο δυνατόν και πάντως σε τρεις μήνες το αργότερο από την ημερομηνία της αίτησής τους για διόρθωση ή εξάλειψη ή συντομότερα εφόσον το προβλέπει η εθνική νομοθεσία. Το δικαίωμα αυτό έχει τεράστια σημασία για το πρόσωπο το οποίο αφορούν τα δεδομένα, το οποίο μπορεί να εξακριβώσει ταχέως ποια προσωπικά του δεδομένα υποβάλλονται σε επεξεργασία στο σύστημα.

6. ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ

Η εφαρμογή της απόφασης 2007/533/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 2007 σχετικά με την ανάπτυξη του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II) (απόφασης του Συμβουλίου) και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1987/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με τη δημιουργία, τη λειτουργία και τη χρήση του συστήματος πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II) (κανονισμού) θα επιφέρουν νέες αλλαγές στο μελλοντικό κοινό πλαίσιο εποπτείας για το SIS II. Έχει επίσης σημασία να μη συνεπάγεται η νέα συντονισμένη εποπτεία μείωση του επιπέδου της εποπτείας που προβλέπεται στη Σύμβαση του Σένγκεν. Το άρθρο 61 της απόφασης του Συμβουλίου ορίζει ότι ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων ελέγχει εάν οι δραστηριότητες επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εκ μέρους της διαχειριστικής αρχής διεξάγονται σύμφωνα με την απόφαση. Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες που αναφέρονται στα άρθρα 46 και 47 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 εφαρμόζονται αναλόγως. Το άρθρο 62 της απόφασης του Συμβουλίου δημιουργεί νέο νομικό πλαίσιο για το συντονισμό μεταξύ των εθνικών αρχών ελέγχου και του Ευρωπαίου Επόπτη Προστασίας Δεδομένων, που ενεργούν έκαστος στο πεδίο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του· συνεργάζονται στενά στο πλαίσιο των ευθυνών τους και εξασφαλίζουν τη συντονισμένη εποπτεία του SIS II. Ανάλογες διατάξεις περιέχονται στον κανονισμό. Το περιεχόμενο της μελλοντικής συνεργασίας θα έχει ως εξής : οι εθνικές αρχές ελέγχου και ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, ανταλλάσσουν σχετικές πληροφορίες, αλληλοβοηθούνται κατά τη διενέργεια κοινών ελέγχων και επιθεωρήσεων, εξετάζουν τυχόν δυσκολίες κατά την ερμηνεία ή την εφαρμογή της απόφασης του Συμβουλίου (του κανονισμού), διερευνούν προβλήματα που μπορεί να τεθούν κατά την άσκηση ανεξάρτητης εποπτείας ή κατά την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης ενός προσώπου στα δεδομένα που το αφορούν, συντάσσουν ομοιόμορφες προτάσεις ώστε να εξευρεθούν κοινές λύσεις σε τυχόν προβλήματα και προάγουν κατά τον δέοντα τρόπο την ευαισθητοποίηση όσον αφορά τα δικαιώματα για την προστασία των δεδομένων.

Οι εθνικές αρχές ελέγχου και ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων συνεδριάζουν για το σκοπό αυτό τουλάχιστον δις ετησίως. Κατά την πρώτη συνεδρίαση, θεσπίζονται οι διαδικαστικοί κανόνες. Αναλόγως των αναγκών, γίνεται από κοινού η επεξεργασία περαιτέρω μεθόδων εργασίας. Κοινή έκθεση δραστηριοτήτων διαβιβάζεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Επιτροπή και τη διαχειριστική αρχή ανά διετία. Κατά συνέπεια το κοινό καθεστώς εποπτείας και η υποδομή του που θεσπίζονται με το άρθρο 115 της Σύμβασης του Σένγκεν θα μεταβληθούν στο νέο πλαίσιο συνεργασίας. Είναι αξιοσημείωτο ότι, σύμφωνα με το άρθρο 44 του κανονισμού, κάθε κράτος μέλος ορίζει την αρχή ή τις αρχές οι οποίες είναι επιφορτισμένες με τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στο άρθρο 28 της οδηγίας 95/46/ΕΚ («εθνική αρχή ελέγχου»), οι οποίες ασκούν ανεξάρτητο έλεγχο ως προς τη νομιμότητα της επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων του SIS II στο έδαφος του κράτους μέλους στο οποίο υπάγονται και τη διαβίβασή τους από το έδαφος αυτό,

καθώς και ως προς την ανταλλαγή και περαιτέρω επεξεργασία συμπληρωματικών πληροφοριών. Αυτό σημαίνει ότι οι εθνικές αρχές προστασίας των δεδομένων θα διαθέτουν ευρύτερες αρμοδιότητες σε σύγκριση με το άρθρο 114 της Σύμβασης του Σένγκεν.

Το άρθρο 63 της απόφασης του Συμβουλίου περιέχει διατάξεις για την προστασία των δεδομένων κατά τη μεταβατική περίοδο, οι οποίες ορίζουν ότι, σε περίπτωση που η Επιτροπή αναθέσει τις αρμοδιότητές της σε άλλο φορέα κατά την περίοδο αυτή, σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 4, εξασφαλίζεται ότι ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων έχει το δικαίωμα και είναι σε θέση να εκτελεί πλήρως τα καθήκοντά του, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας διεξαγωγής επιτόπιων ελέγχων, καθώς και να ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του έχει ανατεθεί δυνάμει του άρθρου 47 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001.

Ωστόσο παραμένει το ερώτημα του κατά πόσον εξασφαλίζεται η προστασία των δεδομένων κατά το στάδιο της μετεγκατάστασης από το SIS I+ στο SIS II και εν συνεχεία στο κοινό καθεστώς εποπτείας. Ποιες είναι οι πλέον πρόσφατες προκλήσεις για την κοινή εποπτεία; Η ομαλή μετεγκατάσταση δεδομένων από το SIS I+ στο SIS II και η ομαλή μετάβαση από την Κοινή Αρχή Ελέγχου στη συντονισμένη εποπτεία; Στις 30 Ιουνίου 2008 η Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων διοργάνωσε τη στρογγυλή τράπεζα «Ελευθερία και ασφάλεια στην ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων της ΕΕ», με μια σύνοδο αφιερωμένη στο θέμα «Αντίκτυπος της προστασίας των δεδομένων στη μετεγκατάσταση από το SIS I+ στο SIS II». Η Προεδρία της Κοινής Αρχής Ελέγχου και ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων εκλήθησαν να συμβάλουν στις συζητήσεις, εκφράζοντας τις σχετικές απόψεις τους. Και οι δύο συμφώνησαν ότι δεν θα έπρεπε να αλληλεπικαλύπτονται οι αρμοδιότητες των δύο εποπτικών φορέων. Ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων εξέφρασε τη βεβαιότητά του όσον αφορά την ομαλή μετάβαση στην παρούσα εποπτεία του συστήματος· το στάδιο της μετεγκατάστασης θα ήταν μια ευκαιρία να τεθεί σε εφαρμογή η «σύμπραξη» αυτή.

Και οι δύο ομιλητές επιβεβαίωσαν την εμπιστοσύνη τους όσον αφορά την επιτυχία της συντονισμένης εποπτείας του συστήματος κατά τη μεταβατική περίοδο, έως ότου τεθεί πράγματι σε εφαρμογή η κοινή εποπτεία του συστήματος. Ενόψει του μελλοντικού συντονισμένου εποπτικού πλαισίου είναι λογικό να επαινεθούν και να αναγνωρισθούν η σημασία και η επιρροή του έργου της Κοινής Αρχής Ελέγχου Σένγκεν. Όλα αυτά τα χρόνια ακλόνητης προσήλωσης και σκληρής εργασίας, που είχαν ως αποτέλεσμα τη συσσώρευση πείρας, γνώσεων και εμπιστοσύνης στις ικανότητες της αρχής, θα έχουν θεμελιώδη σημασία για το μελλοντικό έργο των εθνικών αρχών ελέγχου από κοινού με τον Ευρωπαίο Επόπτη Προστασίας Δεδομένων. Βεβαίως, λόγω της δυσκολίας της εποπτείας πολύπλοκων βάσεων δεδομένων όπως το SIS II, θα χρειασθούν επιπλέον χρόνος και προσπάθειες ώστε να αποδειχθεί η αποτελεσματικότητα αυτής της συντονισμένης εποπτείας. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι στο μέλλον η εποπτεία θα εξακολουθήσει να διενεργείται με επιτυχία, επωφελούμενη από την πείρα και τις γνώσεις που συσσώρευσε η Κοινή Αρχή Ελέγχου.

7. ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΕΝΓΚΕΝ

Πρόεδρος : κ. Georges de La LOYÈRE

Αντιπρόεδρος : κα Angelika SCHRIEVER-STEINBERG

<p>ΑΥΣΤΡΙΑ ΜΕΛΗ κα Waltraut KOTSCHY κα Eva SOUHRADA-KIRCHMAYER</p> <p>ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ κ. Gregor KÖNIG</p>	<p>ΒΕΛΓΙΟ ΜΕΛΗ κ. Willem DEBEUCKELAERÉ κ. Bart DE SCHUTTER</p> <p>ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ κα Priscilla de LOCHT</p>
<p>ΤΣΕΧΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΜΕΛΟΣ κα Ludmila NOVAKOVA</p> <p>ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ κα Miroslava MATOUŠOVÁ</p>	<p>ΔΑΝΙΑ ΜΕΛΟΣ κα Lena ANDERSEN κ. Sten HANSEN</p> <p>ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΕΛΗ κ. Jens Harkov HANSEN κ. Ole TERKELSEN</p>
<p>ΕΣΘΟΝΙΑ ΜΕΛΟΣ κ. Taago PÄHKEL</p> <p>ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ κα Kaja PUUSEPP</p>	<p>ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ ΜΕΛΗ κ. Reijo AARNIO κα Elisa KUMPULA</p> <p>ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ κ. Heikki HUHTINIEMI</p>
<p>ΓΑΛΛΙΑ ΜΕΛΟΣ κ. Georges de La LOYÈRE</p> <p>ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ κ. Michel MAZARS</p>	<p>ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΜΕΛΗ κ. Peter SCHAAR κα Angelika SCHRIEVER-STEINBERG</p> <p>ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΕΛΗ κ. Wolfgang Von POMMER ESCHE κ. Michael RONELLENFITSCH</p>
<p>ΕΛΛΑΔΑ ΜΕΛΟΣ κ. Λεωνίδας ΚΟΤΣΑΛΗΣ</p> <p>ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ κα Μαρία ΑΛΙΚΑΚΟΥ</p>	<p>ΟΥΓΓΑΡΙΑ ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ κα Agnes PAJÓ</p>
<p>ΙΣΛΑΝΔΙΑ ΜΕΛΗ κ. Bjorn GEIRSSON κα Sigrun JOHANNESDOTTIR κα Thórdur SVEINSSON</p>	<p>ΙΤΑΛΙΑ ΜΕΛΗ κ. Giovanni BUTARELLI κα Vanna PALUMBO</p>
<p>ΛΕΤΟΝΙΑ ΜΕΛΗ κα Signe PLUMINA κα Aiga BALODE</p>	<p>ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ ΜΕΛΗ κα Rita VAITKEVIČIENĖ κα Neringa KAKTAVIČIŪTĖ-MICKIENĖ</p>

<p>ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ ΜΕΛΗ κ. Georges WIVENES κ. Pierre WEIMERSKIRCH</p> <p>ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ κ. Thierry LALLEMANG</p>	<p>ΜΑΛΤΑ ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ κ. David CAUCHI</p>
<p>ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ ΜΕΛΗ κ. Jacob KOHNSTAMM κ. Jeanette BEUVING</p> <p>ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ κ. Laetitia KRÖNER</p>	<p>ΝΟΡΒΗΓΙΑ ΜΕΛΗ κ. George APENES κ. Guro SLETTE MARK</p> <p>ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ κ. Astrid FLESLAND</p>
<p>ΠΟΛΩΝΙΑ ΜΕΛΟΣ κ. Michał SERZYCKI</p> <p>ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ κ. Piotr DROBEK</p>	<p>ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ ΜΕΛΗ κ. Luis BARROSO κ. Isabel CERQUEIRA DA CRUZ</p> <p>ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ κ. Clara VIEIRA CARDOSO GUERRA</p>
<p>ΣΛΟΒΑΚΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΜΕΛΟΣ κ. Peter LIESKOVSKÝ</p> <p>ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ κ. Tomáš MÍČO</p>	<p>ΣΛΟΒΕΝΙΑ ΜΕΛΗ κ. Alenka JERŠE κ. Natasa PIRC MUSAR</p> <p>ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ κ. Marijan ÈONÈ</p>
<p>ΙΣΠΑΝΙΑ ΜΕΛΟΣ κ. Rafael GARCÍA GOZALO</p> <p>ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ κ. Marta AGUIRRE CALZADA</p>	<p>ΣΟΥΗΔΙΑ ΜΕΛΟΣ κ. Elizabeth WALLIN</p> <p>ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ κ. Birgitta ABJÖRNSSON</p>
<p>ΕΛΒΕΤΙΑ ΜΕΛΗ κ. Bruno BAERISWYL κ. Jean-Philippe WALTER</p>	

8. ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΕΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΕΝΓΚΕΝ

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ κ. Veselin TSELKOV κ. Valentin ENEV	ΚΥΠΡΟΣ κα Goulla FRANGOU κα Λουίζα ΜΑΡΚΙΔΟΥ
ΙΡΛΑΝΔΙΑ κ. Billy HAWKES κα A. GARDNER κα A. GARDNER	ΛΙΧΤΕΝΣΤΑΪΝ κ. Philipp MITTELBERGER
ΡΟΥΜΑΝΙΑ κα Georgeta BASARABESCU κα Nicoleta RUSU κα Simona SANDRU κα Alina SAVOI κ. George GRIGORE	ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ κ. David Smith κ. Jane DAWSON